

STICHTING NATIONAAL MUSEUM VAN WERELDCULTUREN

VERANTWOORDING 2014

Inhoudsopgave

BESTUURSVERSLAG.....	3
VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT.....	11
JAARREKENING 2014	13
Balans per 31 december 2014 na resultaatbestemming	14
Categoriale exploitatierekening.....	15
Categoriale en functionele exploitatierekening 2014	16
Kasstroomoverzicht 2014.....	18
Grondslagen voor de financiële verslaggeving.....	19
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling.....	19
Toelichting op de balans per 31 december 2014	23
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen.....	31
Toelichting op de categoriale exploitatierekening over 2014	32
Toelichting op de functionele exploitatierekening over 2014	39
OVERIGE GEGEVENS.....	41
CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	42
BIJLAGEN	44
Bijlage 1: Activiteit en bereik.....	45

BESTUURSVERSLAG

Het Nationaal Museum van Wereldculturen, gevestigd te Leiden op de Steenstraat 1, is een stichting met als doel huidige en toekomstige generaties inzicht te geven in de geschiedenis en ontwikkeling van niet-westerse culturen. Een belangrijk element daarin is de aandacht voor de wisselwerking tussen die culturen en de contacten met onze cultuur. Hiermee beoogt het museum bij een breed publiek een blijvend begrip en respect voor andere culturen te bevorderen.

De jaarrekening 2014 van de Stichting Nationaal Museum van Wereldculturen volgt de door het Ministerie van OCW voorgeschreven methodiek, vastgelegd in het "Handboek verantwoording Cultuursubsidies instellingen 2013-2016", kortweg het "handboek".

Algemeen beleid

2014 gaat de geschiedenis in als het eerste jaar van het Nationaal Museum van Wereldculturen.

Op 1 april wikkeld de notaris alle formaliteiten af en op 3 april konden we de nieuwe organisatie feestelijk lanceren in aanwezigheid van de Minister van Cultuur, Kamerleden, Wethouders en andere betrokkenen. Nadat de besturen en toezichthouders van de drie musea goed hadden samengewerkt om de fusie tot stand te brengen, gingen de medewerkers aan de slag om de integratie niet alleen op papier maar ook in de praktijk te realiseren. Belangrijke verbeterpunten zijn inmiddels gemaakt: alle afdelingen werken nu voor drie locaties: programmering wordt op centraal niveau bedacht en uitgevoerd, conservatoren en onderzoekers werken aan een geïntegreerde collectie, marketing wordt met een centrale afdeling daar ingezet waar deze nodig is, educatie wordt vanuit een enkele visie en methodiek opgezet, enzovoort. Maar er staat ons nog veel te doen.

Op het oog geeft het bezoekersaantal voor (de drie locaties van) het NMVW een mooi beeld, want het is het hoogste aantal van de afgelopen 15 jaar. Dit is echter volledig te danken aan de hogere bezoekersaantallen in Leiden, waar de stijgende trend van de afgelopen jaren werd doorgezet en in zes jaar tijd het bezoekersaantal meer dan verdubbelde. In Amsterdam en Berg en Dal waren de aantallen lager dan het voorgaande jaar, en er is het nodige voor nodig om die trend te keren. In Amsterdam kampt het museum nog met de negatieve beeldvorming als gevolg van de dreigende sluiting die in 2013 vaak in de media was. Veel mensen denken dat het museum dicht is of in zwaar weer, en dat nodigt niet uit tot museumbezoek. In Berg en Dal waren de bezoekcijfers de afgelopen jaren dalend, een gevolg van bezuinigingen op programmering en evenementen, en van het uitblijven in investeringen in het buitenmuseum, dat nog steeds de grootste publiekstrekker is, maar al lange tijd 'stilstaat'. Het is dan ook duidelijk dat de uitdagingen groot zijn.

In 2014 zijn we begonnen om de formules die in Leiden succesvol zijn gebleken, ook in Amsterdam en Berg en Dal toe te passen. Kern daarbij is de combinatie van verbeteringen van de publieksfaciliteiten met investeringen in de vaste opstelling maar vooral: een aantrekkelijke programmering van tijdelijke tentoonstellingen. Geplande tentoonstellingen voor Amsterdam en Berg en Dal werden conceptueel aangepast of zelfs geschrapt en nieuwe tentoonstellingen ontwikkeld. Voor de komende jaren moet het ambitieniveau voor de tijdelijke tentoonstellingen omhoog, zodat het publiek deze locaties weer weet te vinden. Daarvoor is ook een intensivering van de marketinginspanningen nodig. Daarnaast zijn grote investeringen noodzakelijk in de publieksfaciliteiten van het Tropenmuseum en in het buitenmuseum in Berg en Dal. Dat alles zal de komende jaren aanzienlijke financiële consequenties hebben.

Financiële positie

Dit is de eerste jaarrekening van het Nationaal Museum van Wereldculturen en dat betekent dat er in de financiële rapportage geen goede vergelijkende cijfers kunnen worden opgenomen: voor het Tropenmuseum is er namelijk geen jaarrekening of financiële rapportage 2013 beschikbaar omdat dit als onderdeel van het Koninklijk Instituut voor de Tropen geen eigen verslaglegging kende. De in de kolom 2013 gepresenteerde cijfers betreffen daarom slechts die van de locaties Leiden en Berg en Dal. Waar mogelijk worden de kwantitatieve prestaties voor 2014 en 2013 voor het NMVW en voor de 3 locaties apart gepresenteerd in bijlage 1: Activiteit en Bereik. Voor 2014 verschilde de registratiemethodiek van het schoolbezoek per locatie, maar vanaf 2014 wordt uiteraard een zelfde telmethode gehanteerd. Voor het Tropenmuseum waren voor 2014 geen prestatie-afspraken gemaakt m.b.t. activiteiten en bereik, aangezien het museum niet was opgenomen in de Cultuurnotasystematiek 2013-2016 zoals de andere twee musea.

De begroting 2014 van het NMVW bestond uit de geconsolideerde cijfers van de door de drie musea voor de fusie aangeleverde separate begrotingen; elk museum droeg hiervoor zelfstandig verantwoordelijkheid.

Exploitatieresultaat 2014 en vergelijking met 2013

Voor resultaatsbestemming is er in het eerste bestaansjaar van het NMVW een positief exploitatieresultaat van € 1.579.116, aanzienlijk hoger dan in de begroting 2014 voorzien (€290.728).

Bij het bestemmen van dit resultaat wordt € 757.000 aan de bestemmingsfondsen toegevoegd, waarvan €429.000 aan het Bestemmingsfonds Huisvesting OCW.

Van het resterende resultaat van € 821.862 komt 42% ten gunste van de Algemene reserve en 58% aan het Bestemmingsfonds OCW 2013-2016.

Deze cijfers wekken de indruk dat het NMVW te ruim in zijn slappe was zit. De werkelijkheid is anders. In de eerste plaats geldt dat 2014 niet als maatgevend kan worden beschouwd voor de reguliere exploitatie. Hoe de kersverse organisatie zich zou ontwikkelen was onzeker. Na ingrijpende reorganisaties op de locaties Leiden en Amsterdam in aanloop naar de fusie, is er in 2014 inmiddels tijd genomen om de personele situatie van de nieuwe organisatie te beoordelen.

Inmiddels moet worden geconstateerd dat, ook door het ontslag van de helft van het Tropenmuseum personeel, er nu gaten vallen in de personele bezetting, zeker als de organisatie op kruishoogte geraakt. In 2014 is er voor wat betreft formatie-aanpassing nog pas op de plaats gemaakt, maar in 2015 zijn op dit gebied noodzakelijke uitbreidingen al doorgevoerd.

In de tweede plaats geldt dat er in 2014 bepaalde geplande uitgaven zijn doorgeschoven naar 2015. In het eerste jaar werd immers veel aandacht gegeven aan versmelting van de organisatie en afstemming en continuering van bedrijfsprocessen, waardoor een aantal projecten (ICT, I like, ontwikkeling kinderruimte, ontwikkeling Research Center en bibliotheek) on hold werden gezet en uitgesteld naar 2015, met lagere kosten in de exploitatie in boekjaar 2014 (maar ook in bijvoorbeeld afschrijvingen) tot gevolg. Dit verklaart mede de omvang van de bestemmingsreserves.

In de derde plaats moet worden opgemerkt dat het Tropenmuseum de fusie betrad zonder eigen vermogen en het Afrika Museum zelfs met een negatief eigen vermogen. De liquiditeitspositie van het museum lijkt goed met EUR 11,3 miljoen aan liquiditeiten. Het museum heeft echter een bestemd vermogen van EUR 4,4 miljoen en EUR 6,7 miljoen aan vooruit ontvangen bijdragen welke in de periode 2015-2016 zullen worden besteed. Dit legt een claim op de liquiditeiten van EUR 11,1 miljoen. Hierdoor resteert een vrij deel van EUR 0,2 miljoen. Dit is zeer beperkt voor een organisatie van deze omvang. Het versterken van het weerstandsvermogen van het NMVW was nadrukkelijk reden tot sturing naar een groter positief exploitatieresultaat dan voor de fusie begroot.

En ten slotte zullen de noodzakelijke maatregelen, die in de vorige paragraaf al zijn aangeduid, leiden tot hogere lasten. Deze investeringen in de publieksfaciliteiten, in de programmering en in de marketing zullen zich in 2015 en latere jaren doen gelden.

Zoals hierboven al aangegeven is het dit jaar helaas niet mogelijk om een zinvolle vergelijking te maken met het exploitatieresultaat van 2013.

De solvabiliteit van het NMVW 0,39 en de liquiditeit komt per ultimo 2014 uit op 1,40. Hoewel deze cijfers een solide financiële positie weergeven, vraagt de omvang van het eigen vermogen aandacht.

Een aanzienlijk deel van het vermogen (bijna 4,5 miljoen euro) is ondergebracht in bestemmingsfondsen met geormerkte bestemming. De vervangingsreserve Bedrijfsinstallatie ad € 839.972, het Bestemmingsfonds Liefkes ad € 1.064.752 en het Bestemmingsfonds BankGiro Loterij ad € 1.162.448 zijn hiervan de grootste. Het bestemmingsfonds BankGiro Loterij zal in 2015 voor een belangrijk deel worden benut voor de uitvoering van het Masterplan in het Tropenmuseum.

Met betrekking tot het Liefkes fonds kan nog gemeld worden dat het legaat waaruit dit fonds is gevormd deels in de vorm van een effectenportefeuille aan het museum werd overgedragen.

Een positief beleggingsresultaat komt ten goede aan het bestemmingsfonds Liefkes, net als een eventueel negatief resultaat ten laste van dit bestemmingsfonds zou komen. Het fonds staat in dat opzicht buiten de exploitatie van het museum en het museum loopt dan ook geen risico's die de algemene reserve zou kunnen belasten. De bedoeling van het deels als beleggingsportefeuille overgekomen legaat was om de revenuen activiteiten uit te voeren, gericht op de Indonesië-collectie in brede zin. Het museum hanteert een defensief beleggingsprofiel.

Voorgenomen activiteiten en subsidiebeschikking

In het subsidiebesluit voor de culturele basisinfrastructuur 2013-2016 zijn met Museum Volkenkunde en het Afrika Museum afspraken gemaakt m.b.t. de te leveren prestaties en overige verplichtingen uit de Regeling op het specifiek cultuurbeleid. Voor het Tropenmuseum is dat niet het geval.

Op de locaties Museum Volkenkunde en Afrika Museum is aan de prestatieafspraken grotendeels voldaan, op een tweetal na.

In Berg en Dal toont 2014 wederom een verlaging in het totaal aantal bezoekers t.o.v. het voorgaande jaar; met 60.209 bezoekers wordt het beoogde gemiddelde van 87.500 lang niet gehaald. Na de fusie zijn daarom dan ook wijzigingen in de programmering aangebracht. Deze wijzigingen lijken hun vruchten al af te werpen; nog niet eerder behaalde het Afrika Museum in de wintermaanden zulke hoge bezoekersaantallen als in de maanden december (2014), januari en februari (2015). Forse uitbreiding van marketinginspanningen en een sterkere programmering zijn de focus voor 2015.

Zowel in Leiden als in Berg en Dal toont het aantal bezoekers dat vanuit het voortgezet onderwijs in 2014 het museum in schoolverband onvoldoende stijging in relatie tot de in 2016 te behalen aantallen.

Door de concentratie op de ontwikkeling van de nieuwe schoolprogramma's voor het basisonderwijs is de inspanning voor het voortgezet onderwijs in 2013 achtergebleven. Dat is zorgelijk en in 2015 wordt daarom sterk ingezet op scholenmarketing-activiteiten en programma-ontwikkeling om het tij te keren. Een overzicht van alle prestatie-eisen en overige verplichtingen voor het Nationaal Museum van Wereldculturen en waar mogelijk voor de afzonderlijke locaties wordt verstrekt in bijlage 1.

Continuïteit en positie

Dankzij de fusie van de drie musea konden we een dreigende sluiting van het Tropenmuseum afwenden en de continuïteit van dit bijna 90 jaar oude museum veiligstellen. Althans, in ieder geval voor enkele jaren. Want de middelen die bovenop de bestaande subsidies van Volkenkunde en Afrika Museum nodig waren om het Tropenmuseum open te houden, zijn slechts tot en met 2016 toegekend en binnen de OCW-begroting niet structureel vrijgemaakt. De continuïteit van het Nationaal Museum van Wereldculturen met diens drie locaties zal derhalve de komende jaren alsnog veiliggesteld moeten worden in de aanloop naar de nieuwe subsidieperiode 2017-2020. We gaan ervan uit dat het Tropenmuseum niet een tweede keer gered hoeft te worden, en dat de Rijksoverheid ons ook structureel in staat stelt om de belofte van de fusie in te lossen.

Maar we beseffen ook dat het aan ons is om met resultaten te laten zien dat wij daartoe in staat zijn. Zoals in het voorgaande al is betoogd, zijn de uitdagingen daarbij groot. Om dat te kunnen doen en succesvol te zijn in Amsterdam moeten we investeren in o.a. het gebouw. En hoewel we niet de volledige zekerheid hebben of we deze locatie kunnen voortzetten, voeren we in 2015 de eerste fase uit van een omvangrijke en langverwachte verbetering van de publieksfaciliteiten in het Tropenmuseum.

In het Afrika Museum beginnen we met het achterstallige onderhoud in het Buitenmuseum, en in Leiden verbouwen we een van de museumgebouwen tot het Research Center for Material Culture (RCMC). Deze investeringen en de oprichting van het RCMC – een hub voor internationaal collectie gebonden onderzoek – laten zien dat de ontwikkeling van het NMVW doorgaat. Ook een versterking van de tentoonstellings-programmering is nodig om ene gezonde exploitatie in de toekomst te kunnen garanderen.

Begroting 2015

Op 18 december 2014 is de begroting voor het jaar 2015 door de Raad van Toezicht geaccordeerd. Het resultaat na bestemming komt uit op een zeer geringe winst van € 1.771. Hieronder wordt de begroting op hoofdlijnen weergegeven:

Totale opbrengsten	€ 3.314.500	
Totale subsidie OCW	€ 12.160.224	
Totale bijdrage BuZa	€ 5.500.000	
Subsidies uit publieke middelen	€ 1.019.411	
Bijdragen uit private middelen	€ <u>1.802.213</u>	
Totale Baten		€23.796.348
Totale salarislasten	€ 7.323.043	
Totale afschrijvingen	€ 1.459.508	
Totale huur	€ 5.595.498	
Totale aankopen	€ 42.500	
Totale overige lasten	€ <u>7.169.127</u>	
Totale Lasten		€ 21.589.676
Saldo gewone bedrijfsuitoefening		€ 2.206.672
Totale rente	€ 29.500	
Resultaatsbestemming	€ <u>-2.234.401</u>	
Resultaat na bestemming	€	1.711

Kwalitatieve en kwantitatieve activiteiten 2014

Bezoekersaantallen

Het NMVW verwelkomde in 2014 op de drie locaties totaal 377.819 bezoekers, waarvan 91,4% betalend. In 2013 was dit voor de drie locaties tezamen 366.368, een stijging van een stijging van 11.451 bezoekers (3,1%). Dit is het hoogste aantal voor de drie musea gezamenlijk van deze eeuw.

De stijging van bezoekers geldt echter niet voor de 3 locaties afzonderlijk. Waar Leiden in 2014 een stijging van 24,7% t.o.v. het voorgaande jaar realiseerde, werden Berg en Dal en Amsterdam geconfronteerd met een daling t.o.v. 2013 van respectievelijk 3,8% en 10,6%.

We hebben voor de 3 locaties een kwalitatief en kwantitatief bezoekersonderzoek laten uitvoeren. Dit wordt uitbesteed aan onderzoeksbureau Hendrik Beerda.

De resultaten worden gebruikt ter ondersteuning en aanscherping van het beleid van marketing en communicatie en dragen in algemene zin bij aan kennis over onze bezoekers op het gebied van onder meer hun profielen, motivatie en waardering. Voor de drie musea geldt een hoge bezoekers-tevredenheid,

een hoge intentie tot herhaalbezoek en een hoge waardering van de tijdelijke tentoonstellingen. Het Tropenmuseum scoort qua binding iets onder het nationale gemiddelde, met een vergelijkbare binding als het Stedelijk Museum.

Onder Zuid-Hollanders staat Museum Volkenkunde op de 4e plaats van meest gewaardeerde musea en het Afrika Museum heeft in Gelderland een vergelijkbaar bindingsniveau als het Kröller-Müller Museum. Ook in 2015 zal het continu bezoekersonderzoek worden uitgevoerd.

Programmering

Leiden

De tentoonstelling 'Verlangen naar Mekka – de reis van de pelgrim' was nog te zien tot en met 9 maart. De tentoonstelling werd afgesloten met het hoogste aantal bezoekers ooit voor een grote productie in Leiden. Aan het einde van het jaar ontving het museum voor deze tentoonstelling de Museumprijs Zuid-Holland omdat het museum er op een bijzondere manier in was geslaagd om nieuwe doelgroepen te bereiken. Naar schatting was tenminste 40% van de bezoekers moslim, en velen van hen waren voor het eerst in een museum. De interactie tussen moslims en niet-moslims gedurende deze tentoonstelling was voor bezoekers maar ook voor medewerkers een bijzondere ervaring.

Op 11 april opende de fototentoonstelling 'Leve de Mens' met foto's van Jimmy Nelson. Dankzij deze tentoonstelling waren de bezoekersaantallen in de zomer hoger dan die in andere zomers. De tentoonstelling 'Leve de Mens' ging in november weer van start in het Afrika Museum in Berg en Dal. Dat een zo succesvolle tentoonstelling nu (meteen) een tweede leven krijgt is een van de voordelen van de fusie.

Door een bijzonder samenwerkingsverband tussen een Geisha huis in Kyoto en Volkenkunde konden vanaf 16 oktober prachtige kimono, bijbehorende attributen en bijzondere verhalen worden getoond in de tentoonstelling 'Geisha'. Ook de eigen collectie komt bijzonder goed tot zijn recht in deze tentoonstelling. Het heeft er alle schijn van dat deze tentoonstelling het recordaantal bezoekers van 'Verlangen naar Mekka' zal overtreffen.

Naast de grote tijdelijke tentoonstellingen werden diverse galerij-tentoonstellingen gepresenteerd: Glamseekers; Japanse prenten van Kuniyoshi; Beelden van Ruud Kuijer; Nunavut's culture on cloth (in samenwerking met de Canadese Ambassade) en 25 jaar universele rechten van het kind (in samenwerking met de Gemeente Leiden).

Amsterdam

De grote tentoonstellingen in Amsterdam dit jaar waren 'Zwart en Wit' en 'Soulmade, Jasper Krabbé meets Tropenmuseum'.

Zwart en Wit (tot 15 juni) liet door middel van persoonlijke verhalen, foto's, films en beeldende kunst zien hoe 'zwart' en 'wit' 150 jaar na de afschaffing van de slavernij in Nederland met elkaar leven.

Het Zwarte Pieten-debat kwam ook in de tentoonstelling aan de orde; beide gezichtspunten werden belicht. Voor 'Soulmade. Jasper Krabbé meets Tropenmuseum' (vanaf 12 september) creëerde Krabbé door het bij elkaar plaatsen van meer dan 1.000 collectiestukken uit het depot en uit eigen werk negen ensembles die een nieuwe en persoonlijke kijk geven op zowel zijn eigen werk als de museumcollectie.

Een unieke kunstinstallatie van de Indonesische kunstenaar Jompet Kuswidananto was vanaf 31 oktober te zien in de Lichthal. Jompet – onder andere bekend van National Gallery of Victoria in Melbourne en de Biënnale van Taipei – maakte naam met fascinerende levensgrote mechanische figurengroepen in de vorm van parades, die op gezette tijden als een waar orkest in actie komen. Deze parades bracht hij voor het eerst bijeen in de Lichthal van het Tropenmuseum waardoor zich een nieuwe kunstinstallatie vormde.

De succesvolle tentoonstelling 'Escher meets Islamic Art' liep nog enkele dagen door in 2014. Kleinere presentaties waren te zien in de Parkzaal: 'Dutch Doc Award', de fototentoonstelling 'National Geographic' (die een paar jaar eerder in Leiden was te zien, ook een voorbeeld van efficiënt hergebruik), en 'Look at me' met foto's uit de eigen collectie en een aantal bruiklenen van vooraanstaande kunstenaars. Tevens werden tot de zomer hedendaagse kunstinstallaties geprogrammeerd die aansloten bij de tentoonstelling Zwart en Wit.

Berg en Dal

Tot en met 3 september 2014 werden in de tentoonstelling 'Uit de kast... nu op zaal' verborgen schatten van het Afrika Museum getoond. Uit de depotkasten werden de mooiste objecten geselecteerd en geëxposeerd. Eind november opende de tentoonstelling 'Leve de Mens' van de fotograaf Jimmy Nelson, die eerder in Leiden veel bezoekers trok. Dat doet hij in Berg en Dal nu ook.

In het Atrium wisselden mooie fototentoonstellingen elkaar af. Onder de titel 'Vrouwen van het water' stond van 5 april tot en met 24 augustus de fotografe Angèle Etoundi Essamba in the picture. Voor deze reportage verbleef zij in Ganvié in het zuiden van Benin. Fotograaf Mario Marino (Oostenrijk, 1967) exposeerde zijn portretten onder de titel 'Cuba mi amore' van 7 september 2014 tot en met 4 januari 2015.

Randprogrammering en evenementen

De evenementenprogrammering bestond ook in 2014 weer deels uit een aantal jaarlijks terugkerende evenementen die inhoudelijk aansluiten bij de vaste opstelling en deels uit speciaal voor tijdelijke tentoonstellingen ontwikkelde evenementen en programma's.

Daarnaast werden op alle locaties evenementen geprogrammeerd verbonden aan lokale nationale activiteiten (als Nationaal Museum Weekend en Nationale Burendag).

Leiden

De terugkerende successen vonden ook dit jaar plaats: het Boeddhismefestival in maart, een Ladiesnight met meer dan 700 vrouwen in november naar aanleiding van de tentoonstelling 'Geisha' en de programma's rondom de Leidse Museumnacht en de Nacht van Kunst en Kennis. Jimmy Nelson gaf lezingen n.a.v. de tentoonstelling en ook zijn fotografiesessies waren drukbezocht. Samenwerking was er ook: in januari werkte Volkenkunde mee aan de 'Djoser Reizigersdagen' en in juni was op het buitenterrein het 'Open Lucht Hotel'.

Amsterdam

De tentoonstelling 'Zwart & Wit' ging gepaard met nieuw onderwijsaanbod voor het voortgezet onderwijs en een uitgebreid publieksprogramma. Drie programma's sprongen er in 2014 uit en trokken nieuw publiek (jong, grootstedelijk en cultureel divers): 'Straatbeeld: ode aan stijlmakers', 'Algemeen Cool Nederlands' en het 'Good Hair Festival'. Buiten de museummuren werd een 11e kamer (Atelier) van Krabbé gepresenteerd tijdens het festival 'Kantor' waarmee ook veel jong publiek werd bereikt.

Berg & Dal

Het 'Kinderfestival' op 29 mei maakte van Hemelvaartsdag een feestelijke dag vol optredens, workshops en verrassende activiteiten. Bij het inmiddels traditionele Ketj Koti Festival in juni ter herdenking van de afschaffing van de slavernij werd een kleine tentoonstelling over boeroes, een bevolkingsgroep in Suriname, gepresenteerd. Voor het Ketj Koti Festival was extra budget beschikbaar voor samenwerking met jongeren dankzij een subsidie van de Provincie Gelderland. De zomerprogrammering in het Buitenmuseum stond in het teken van maskers, modderdoeken en live muziek. De lezingen en fotografiestudio van Jimmy Nelson vormden een aantrekkelijke toevoeging bij de tentoonstelling.

Educatieve activiteiten en kinderen

Leiden

Vrijwel alle islamitische scholen en meer openbare scholen dan normaal brachten in groepsverband een bezoek aan 'Verlangen naar Mekka'. Het bijbehorende onderwijsprogramma sloot goed aan bij de scholen, in 2015 wordt dit aanbod voortgezet voor de bovenbouw van het primair onderwijs en de onderbouw van het voortgezet onderwijs en zal het aansluiten op de nieuwe galerijtentoonstelling 'De bedevaart naar Mekka' die begin 2015 is geopend, gebruik makend van materiaal uit de tijdelijke tentoonstelling. Vanaf september 2014 zijn de Leidse Cultuurlijnen *Museum, Kunst, Ik en de Wereld en Tijd* in het primair onderwijs van start gegaan, waarvoor deels een nieuw aanbod is ontwikkeld. Hierdoor werd de strikte indeling vanuit het Leidse Museum en School-programma voor het primair onderwijs, waarbij per leerjaar een museum voor bezoek wordt toegewezen (Volkenkunde ontving groep 3) losgelaten en zijn scholen vrij zijn in het kiezen van een museum voor hun schoolbezoek. Dit heeft ertoe geleid dat het educatieve bezoek voor een programma binnen een leerlijn op maat het laatste kwartaal toenam. Voor 2015 worden vanuit het basisonderwijs nog grotere positieve bezoeken effecten verwacht. In 2014 werden 4.316 kinderen Tribe-member. The Tribe is de Kidsclub van Volkenkunde en is erop gericht om een langdurige band op te bouwen tussen Tribe-member en museum. Dat gebeurt onder andere door het organiseren van speciale Tribe-activiteiten en een loyalty programma. Voor de museumtuin werd een terugkerende zomeractiviteit ontwikkeld: een bouwmodel van de Singosari-tempel. De digitale barcoderoute is voor een derde keer, na 'Het verhaal van de totempaal' en 'Verlangen naar Mekka', bij de tijdelijke tentoonstelling Geisha ingezet; door middel van vraag en antwoord krijgen bezoekers, op twee niveaus, extra informatie. Bij de tentoonstelling 'Leve de Mens' werd een kijkroute en een tekenopdracht ontwikkeld. Tijdens de schoolvakantieperiodes is steeds aangehaakt op de tijdelijke tentoonstellingen en werd een programma aangeboden (bestaande uit onderdelen zoals een creatieve activiteit, familierondleidingen en demonstraties). De twee reeksen van de MuseumJeugdUniversiteit, met in totaal negen colleges, bereikten 81 kinderen.

Amsterdam

Het aantal educatieve bezoekers van het Tropenmuseum was in 2014 weliswaar het hoogste van de drie locaties, maar ook in Amsterdam is bij het groepsbezoek van zowel primair als voortgezet onderwijs een terugloop merkbaar. Extra inspanningen op het gebied van marketing en sales, vernieuwing van het onderwijsaanbod en wellicht een concurrerende prijsstelling ten opzichte van de Amsterdamse musea zijn wenselijk.

Tropenmuseum Junior (TMJ) heeft in 2014 n.a.v. de behoeften van ouders de familieprogramma's van MixMax Brasil uitgebreid en het aantal juniorprogramma's verminderd. Deze strategische insteek op een ander leeftijdsbeleid, plus de gewijzigde toegang (gereguleerde open huis constructie) heeft geresulteerd in ruim 10.000 meer bezoekers dan vorige TMJ-tentoonstellingen in een vergelijkbare periode hebben ontvangen.

TMJ ging een internationale samenwerking aan met drie landen: naast Marokko is er een overeenkomst gesloten met Italië (24 Ore Cultura srl, Milaan) en Suriname (Villa Zapakara, Paramaribo), gericht op het delen van kennis, expertise en inspiratie en het genereren van inkomsten. MixMax Brasil zal in Suriname te zien zijn vanaf 2016.

De vorige TMJ-tentoonstelling 'Qi van China' loopt in Paramaribo buitengewoon goed: ca. 12.000 bezoekers in 2014 en uitverkochte schoolprogramma's tot en met eind 2015.

In 2014 werd de evaluatie van MixMax Brasil door scholen afgerond. De kwaliteit van het programma wordt gemiddeld met 8,6 beoordeeld. Maar liefst 81 % van de respondenten vindt de kwaliteit beter dan van andere aanbieders van cultuureducatie, 99 % zou MixMax Brasil aanbevelen aan collega's uit het onderwijs.

In 2014 werd ook de start gemaakt met de research en ontwikkeling van de opvolger van MixMax Brasil, namelijk ZieZo Marokko, die in september 2015 van start gaat. Dit project kenmerkt zich door een actueel, maatschappelijk thema van je thuis voelen in meer dan één cultuur en brengt Marokkaans cultureel erfgoed in relatie tot de hedendaagse Nederlandse cultuur.

Essentieel bij de ontwikkeling is de co-creatie met diverse Marokkaanse Nederlanders, zowel in Marokko als in Nederland.

Berg en Dal

In 2014 werd voor de tweede keer een reeks Museumcolleges voor het volwassen publiek georganiseerd en ook hier vond een collegereeks plaats voor kinderen in het kader van de MuseumJeugdUniversiteit. De thema's van de colleges sloten aan op de in het museum gepresenteerde onderwerpen.

Voor het vierde jaar op rij werd een project voor het speciaal onderwijs gerealiseerd. In een reeks van vier lessen maakten leerlingen van een school voor kinderen met een visuele beperking kennis met Afrikaanse kunst, muziek en dans. Drie lessen vonden plaats in de school, de afsluitende les in het museum.

Het jaarlijkse project van de Cultuurklas van het Montessori College Nijmegen draaide in 2014 om de semipermanente opstelling op de bovenverdieping. Aansluitend bij de thematiek van de expositie hebben de leerlingen deelgenomen aan een multidisciplinair project waarin theater, beeldend vormen, taal en muziek centraal stonden. Aansluitend aan het project werd een leerlingententoonstelling geopend die 4 maanden in het museum te bezichtigen is geweest.

Ondernemerschap en eigen inkomsten

Horeca en museumwinkel zijn niet alleen een belangrijk onderdeel van de museumbeleving, zij zijn ook van belang voor het genereren van inkomsten.

Met ingang van maart 2014 wordt in Leiden het in het museumgebouw gevestigde Museumcafé in eigen beheer geëxploiteerd. Vanaf mei 2015 zal dat ook het geval zijn voor de horecalocatie aan de Steenstraat, bij de ingang naar de museumtuin.

Hoewel er in het algemeen enige scepsis bestaat m.b.t de levensvatbaarheid van de horeca-exploitatie door musea zelf en er een aanloopverlies was begroot, draaide het café in het eerste jaar echter al zwarte cijfers.

Het museumcafé in Berg en Dal is verpacht en in Amsterdam is het in eigendom van het KIT. Het ligt niet in de bedoeling de exploitatie op korte termijn in eigen hand te nemen.

Op alle drie de locaties zijn er museumwinkels. De shops in Leiden en Berg en Dal dragen al substantieel bij aan de eigen inkomsten. De shop in Amsterdam was tot kort voor de fusie verpacht en staat nog aan het begin van de commerciële ontwikkeling. Na uitvoering van het Masterplan in 2015 heeft de shop een prominente plek nabij de Lichthal.

In datzelfde Masterplan worden ook maatregelen genomen om de verhuurbaarheid van de monumentale Lichthal te verbeteren. Amsterdam en Berg en Dal hebben beperktere verhuurmogelijkheden. In Leiden vormen zakelijke en feestelijke verhuur van zalen en museumtuin alsook de exploitatie van een gastenhuis (logies) een belangrijke bron voor inkomsten.

In 2014 is de afdeling Sponsoring en Fondsenwerving uitgebreid en verder geprofessionaliseerd. Het nieuw geworven hoofd van de afdeling maakt deel uit van het management team. De nieuwe afdeling heeft in 2014 uitwerking gegeven aan het particulieren-, sponsor- en fondsenbeleid. Ook wordt opnieuw invulling gegeven aan de vriendenkringen van de drie musea.

In 2014 droegen gevers uit het publieke en private domein ruim 1,5 miljoen euro bij voor de uitvoering van educatieve, wetenschappelijke en collectie gerelateerde projecten, publieksevenementen en tentoonstellingen. Als gevolg van een gelijkschakeling van entreprijzen (en daarmee verhoging op de locaties Leiden en Berg en Dal) steeg de gemiddelde toegangsprijs. Omdat ook het aantal bezoekers steeg

ten opzichte van de begroting en de opbrengsten van museumshops en horeca eveneens boven verwachting waren, konden in totaliteit zo'n € 290.000 meer publieksopbrengsten worden genoteerd dan begroot.

Over de jaren 2013, 2014 en 2015 dient het gemiddelde percentage eigen inkomsten minimaal 19,5% te zijn. Voor 2014 is dit 24,3%. Bij het vaststellen van de subsidie-omvang t.b.v. de berekening van het eigen inkomsten-percentage beschouwen wij de door Buitenlandse Zaken aan het KIT beschikbaar gestelde gelden voor de exploitatie van het Tropenmuseum (€ 5.500.000) als subsidie.

NB: vanwege OCW-regelgeving worden ontvangen bedragen in de categoriale exploitatierekening niet onder "sponsorinkomsten" vermeld, maar onder "Bijdragen uit private middelen"

Wetenschappelijke functie en internationale activiteiten.

Ons International Internship Program bood ook dit jaar weer aan meer dan 30 stagiaires de mogelijkheid hun talenten te ontwikkelen. Onderzoek richtte zich onder andere op ethische aspecten rondom het verzamelen en tentoonstellen van menselijke resten, vergelijkingen tussen de Nederlandse collecties en soortgelijke Europese collecties en hun geschiedenissen. Maar ook leveren de stagiaires belangrijke bijdragen aan content ontwikkeling voor tentoonstellingen en zijn nauw betrokken bij de betere ontsluiting van onze collecties in de TMS database. De eerste stappen werden gezet in een zoektocht naar het verhogen van de impact van het onderzoek naar onze collecties door een samenwerking aan te gaan met Wikimedia. We gaan daarbij uit van een win-win situatie waarin aan de ene kant de inhoud van Wikipedia sterk verbeterd kan worden, en aan de andere kant onze collecties en de kennis daarover een veel breder publiek kunnen bereiken.

In 2014 werden meer dan 100 buitenlandse onderzoekers en internationale onderzoeks-delegaties ontvangen. Het Research Associates programma dat in oktober 2012 werd opgestart, groeit gestaag en onderzoekers uit de hele wereld willen zich aan het museum en zijn onderzoekscentrum verbinden.

Research Center for Material Culture

Door het bijeenbrengen van de onderzoeksprogramma's van de drie musea is een internationaal topcentrum voor innovatief etnografisch onderzoek gecreëerd, waarvan het doel is bij te dragen aan de ontwikkeling van een nieuwe toekomst voor nationaal en internationaal onderzoek op basis van etnografische collecties: het Research Center for Material Culture, fysiek gevestigd in Leiden.

Nationale collectiesamenwerking

Door de gemeente Delft werd het NMVW gevraagd om het ontzamelproces van de ex-Nusantara collectie te begeleiden. Hiervoor is een quick-scan uitgevoerd en herkomstonderzoek gedaan en is vastgesteld wat er nog precies aan de registratie en documentatie moet gebeuren en op welke objecten/deelcollecties er eventueel nog voorwaarden gelden op grond waarvan ze niet voor ontzamen in aanmerking komen. Ook is een volledige inventarisatie gemaakt, waarbij de collectiedatabase nog wordt aangevuld en ieder object wordt gefotografeerd.

In de volgende fase wordt het waarderingskader voor de collectie vastgesteld en in een breder perspectief geplaatst van de Collectie Nederland. Hierna zal selectie worden toegepast volgens de LAMO en wordt uiteindelijk het ontzameltraject uitgevoerd.

Internationale collectiesamenwerking

In 2014 speelde het NMVW een rol in verschillende onderzoeksprojecten rondom de eigen collectie en wereldwijde etnografische collecties in het algemeen. Het betreft projecten die gesubsidieerd worden door het FP7 subsidie programma van de European Research Council, Horizon 2020 en HERA projecten van de European Culture Council, projecten gefinancierd door NWO alsmede projecten gefinancierd door subsidies van andere nationale en internationale onderzoeksinstituten. Noemenswaardig is onder andere het RICHES Project: Renewal, Innovation and Change: Heritage and European Society (RICHES).

Samen met tien Europese partners wordt onderzoek gedaan naar de context van verandering met betrekking tot digitaliteit, cultureel erfgoed en Europees burgerschap. Ook werd het Roots2Share project succesvol afgesloten. Roots2Share geeft de lokale Inuit bevolking van Oost-Groenland toegang tot de fotocollecties die afkomstig zijn uit deze regio en in de jaren '60 gemaakt door de toenmalige Volkenkunde-conservator Gerti Nooter. Het zijn de enige foto's van deze gemeenschappen uit deze periode en zij hebben een grote emotionele waarde voor de gemeenschappen aldaar.

Tot nu toe waren de foto's alleen beschikbaar voor mensen in Nederland, maar dankzij het project kunnen mensen via een speciale website wereldwijd toegang krijgen tot de foto's en deze verrijken worden met eigen informatie, onder meer in de taal van de lokale gemeenschappen. In dit project wordt nauw samengewerkt met het Museon, het National Museum of Greenland in Nuuk in West-Groenland en het Ammassalik Museum in Tasiilaq in Oost-Groenland.

Publicaties

De onderzoekstaf produceerde ca. 15 publicaties in international peer reviewed tijdschriften en boeken, alsmede tentoonstellingscatalogi en conferentie-proceedings. Wayne Modest en Paul Basu brachten het spraakmakende *Museums, Heritage and International Development* uit bij Routledge Press, een van de meest gerenommeerde academische uitgeverij in ons vakgebied. Van de hand van Mirjam Shatanawi kwam dit jaar het boek *Islam at the Tropenmuseum* uit, dat onze Islamitische collecties presenteert. De catalogus bij de Soulmade tentoonstelling Van Jasper Krabbé was al voor de sluiting van de tentoonstelling uitverkocht.

Symposia

Het museum blijft een kritische focus houden op het verspreiden van kennis over etnografische collecties van wereldculturen. In 2014 participeerden conservatoren en collectiebeheerders met wetenschappelijke papers in meer dan 50 conferenties wereldwijd. Zelf organiseerden het NMVW in 2014 meerdere drukbezochte internationale symposia, zowel binnenshuis als buitenshuis. Een succesvol voorbeeld was de 'Collecting Geographies' conferentie die het NMVW samen met het Stedelijk Museum organiseerde in Amsterdam en die meer dan 150 bezoekers trok. De prestigieuze 35ste American Indian Workshop Conference 2014 die samen met de Universiteit Leiden werd georganiseerd, trok meer dan 200 internationale deelnemers naar Leiden. Aan het jaarlijkse internationale symposium namen ruim 150 deelnemers vanuit heel Europa deel. Het symposium sloot aan bij de 'Look at Me' tentoonstelling in het Tropenmuseum en stelde hierbij nieuwe vragen over onze bijna een miljoen foto's tellende historische fotocollecties. Het vierdaagse symposium 'Imagined Selves: Photography, Self-Fashioning and the Archive' werd afgesloten met de uitreiking van de Dr. Steven Engelsman Grants en de zeer druk bezochte jaarlijkse Gerbrandslezing.

Internationale activiteiten

Zoals voorgeschreven zijn alle internationale activiteiten van 2014 aangemeld bij Buitengaats, de database van het Dutch Center for International Cultural Cooperation (DCICC). Hier is het volledige overzicht van de onze buitenlandse tentoonstellingen, onderzoeksprojecten, publicaties, lezingen, workshops en andere activiteiten te raadplegen.

Samenstelling directie

De directie werd gevoerd door:

- De heer drs. K.J. Schoonderwoerd, statutair directeur/bestuurder, algemeen directeur. Benoemd per 01-06-2012 voor onbepaalde tijd.

Stijn Schoonderwoerd
algemeen directeur

VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

In het fusiejaar

Per 1 april 2015 is het Nationaal Museum van Wereldculturen (NMVW) van start gegaan, een fusie van Museum Volkenkunde, het Tropenmuseum en het Afrika Museum. Als gevolg van deze fusie werd de collectie die tot dat moment eigendom was van de Vereniging Koninklijk Instituut van de Tropen in eigendom overgedragen aan het Rijk, en vervolgens in beheer overgedragen aan het NMVW.

Voor 1 april was nog sprake van afzonderlijke raden van Toezicht. De Raad van Toezicht van Stichting Rijksmuseum Volkenkunde (de rechtsvoorganger van NMVW) vergaderde in 2014 op 5 maart en op 20 maart. Bijzondere aandachtspunten waren steeds de ontwikkelingen en vraagstukken in de aanloop naar de fusie per 1 april 2014.

Op 17 februari vond hiervoor een zgn. Due Diligence bijeenkomst plaats met een vertegenwoordiging van leden uit de Raad van Toezicht en het Bestuur van de drie fusie-musea, samen met de respectievelijke accountants en financieel verantwoordelijken.

Tot de fusiedatum was de Raad van Museum Volkenkunde als volgt samengesteld:

- De heer L.J. de Waal, voorzitter. Benoemd per 18-08-2010 tot 18-08-2014
- Mevrouw drs. J. Kiers. Benoemd per 26-03-2010 tot 26-03-2014
- Mevrouw M. Kilic-Karaaslan MMC. Herbenoemd per 12-04-2010 tot 12-04-2014
- De heer H.P. Remmers. Benoemd per 01-08-2012 tot 01-08-2016
- Mevrouw drs. J.P. Rijdsdijk. Benoemd per 17-08-2010 tot 17-08-2014
- De heer prof.mr.dr. C.J.J.M Stolker. Benoemd per 08-02-2013 tot 08-02-2017
- De heer drs. N.H. Swellengrebel MCM. Benoemd per 01-01-2011 tot 01-01-2015

Met de fusie per 1 april 2014 werd voor het Nationaal Museum van Wereldculturen een nieuwe Raad van Toezicht gevormd, alleen voor deze eerste Raad bestaande uit steeds 2 leden van de voormalige (leden-) Raden van Museum Volkenkunde, KIT en Afrika Museum. Deze leden werden allen in principe voor 4 jaar benoemd. Om te voorkomen dat alle leden per 1 april 2018 – 4 jaar na de oprichtingsdatum van NMVW – tegelijk zouden moeten aftreden wordt in 2015 een nieuw rooster van aftreden opgesteld. Nieuwe leden worden niet meer uit de achterban van een van de samenstellende musea benoemd, met als eerste benoeming die van de voorzitter per 1 oktober 2014.

Per 31 december 2014 is deze Raad als volgt samengesteld:

- De heer mr. R. F. van den Bergh, voorzitter.
- De heer L.J. de Waal, tot 1 oktober waarnemend voorzitter.
- De heer prof.mr.dr. C.J.J.M Stolker.
- Mevrouw drs. C. van Rappard-Boon.
- De heer mr. J. Lamens.
- Mevrouw P.W. Kruseman.
- Mevrouw mr. Sj.A. Rullmann.

De nieuwe Raad van Toezicht van het Nationaal Museum van Wereldculturen (vanaf 1 april 2014) vergaderde op 12 juni, 15 juli, 28 oktober en 18 december. Op de agenda stonden naast financiële zaken o.a. ook de voortgang van alle interne veranderingen, de verbouwing van het Tropenmuseum, het Research Center for Material Culture, de arbeidsvoorwaarden van de directie en de benoeming van de accountant.

Leden van de Raad van Toezicht worden door de Raad zelf benoemd voor een periode van vier jaar; de termijn kan één keer met vier jaar worden verlengd.

Bevindingen

De Raad van Toezicht kijkt met tevredenheid terug op het eerste jaar van het Nationaal Museum van Wereldculturen.

De uitdagingen voor de nieuwe organisatie, die op 1 april formeel tot stand kwam, waren buitengewoon groot. Drie organisaties met elk een eigen cultuur, eigen systemen en eigen werkwijzen moesten worden geïntegreerd. In Amsterdam had het Tropenmuseum bovendien te kampen met de beeldvorming dat het museum gesloten is. In Berg en Dal waren de laatste jaren de bezoekersaantallen dalend en was zelfs een negatief eigen vermogen ontstaan.

De Raad heeft waardering voor de wijze waarop deze uitdagingen zijn opgepakt. Er is door de medewerkers een grote mate van flexibiliteit getoond en veel werk verzet. Op tal van gebieden zijn belangrijke ontwikkelingen op gang gebracht. De organisatie werkt inmiddels volledig geïntegreerd en daardoor efficiënt.

Door samenvoeging van de afzonderlijke collecties is een museaal kapitaal gevormd dat tot de internationale top gerekend kan worden. Het financiële bedrijfsresultaat stemt tot tevredenheid. Met elan wordt gewerkt aan nieuwe tentoonstellingen, aan de lancering van een research center, aan nieuwe maatschappelijke initiatieven en aan revitalisering van de museale gebouwen en terreinen op twee locaties.

Dat neemt niet weg dat de Raad zorgen heeft omtrent de continuïteit. Het subsidieperspectief voor het Nationaal Museum van Wereldculturen is immers slechts tot en met 2016 solide. Het is dan ook terecht dat de Raad voor Cultuur in haar recente advies nog eens heeft onderstreept dat de Minister van OCW nu ook structurele financiering voor het Tropenmuseum moet veilig stellen. De Raad zal de ontwikkelingen in dit dossier nauw volgen; wanneer er niet tijdig uitzicht is op voldoende middelen zullen zeer ingrijpende maatregelen moeten worden voorbereid die in feite weer teniet zouden doen wat inmiddels al is opgebouwd.

Ook heeft de Raad aandacht voor het risico van overbelasting van de organisatie als gevolg van de tekorten in de personele samenstelling en competenties die nu pas zichtbaar worden en van de complexiteiten die een model met meerdere locaties met zich meebrengt.

Daar staat tegenover dat de potentie die de nieuwe organisatie op tal van gebieden heeft, en die zich ook zichtbaar aan het manifesteren is, maakt dat de Raad met het nodige vertrouwen vooruit kijkt naar 2015 en zich verheugt op de verdere groei van het Nationaal Museum van Wereldculturen.

Governance Code Cultuur en WNT

De Raad van Toezicht en Directie onderschrijven de aanbevelingen van de Code Cultural Governance c.q. de principes van de Governance Code Cultuur, de opvolger van de Code Cultural Governance. Deze Code wordt integraal toegepast. Op de website van het museum zijn de statuten en het profiel van de Raad van Toezicht beschikbaar.

De bezoldiging van de directie van het Nationaal Museum van Wereldculturen valt ruim binnen de WNT-norm. In de jaarrekening is de bezoldiging van de directie van het museum vermeld. De leden en de voorzitter van de Raad van Toezicht voeren hun functie onbezoldigd uit.

Rob van den Bergh
Voorzitter

JAARREKENING 2014

**Balans per 31 december 2014 na
resultaatbestemming**

	31-12-2014 €	31-12-2013 €
ACTIVA		
Immateriële vaste activa		
Materiële vaste activa I	3.732.543	4.375.034
Financiële vaste activa		
Totale Vaste Activa	3.732.543	4.375.034
Vorraden II	313.800	92.967
Vorderingen III	1.845.778	1.509.767
Effecten IV	656.420	572.318
Liquide middelen V	11.317.964	4.149.467
Totale Vlottende Activa	14.133.962	6.324.519
TOTALE ACTIVA	17.866.505	10.699.553
PASSIVA		
Algemene reserve VI	2.407.320	2.058.609
Overige bestemmingsfondsen VII	4.444.449	2.619.689
Bestemmingsreserves VIII	100.000	152.499
Totaal Eigen vermogen	6.951.769	4.830.796
Aankoopfonds Collectie IX	74.806	14.105
Aankoopfonds	74.806	14.105
Voorziening jubileum uitkering	61.337	10.966
Voorziening prepensioen	-	27.886
Totale Voorzieningen X	61.337	38.852
Investeringsbijdragen	573.994	1.068.726
Langlopende schuld	103.620	121.960
Totale Langlopende schulden XI	677.614	1.190.686
Crediteuren	2.176.618	2.906.583
Belastingen en premies sociale verzekering	225.128	205.081
Overige schulden en overlopende passiva	7.699.233	1.513.450
Totale Kortlopende schulden XII	10.100.979	4.625.114
TOTALE PASSIVA	17.866.505	10.699.553
Solvabiliteit	0,39	0,45
Liquiditeit	1,40	1,37

Categoriale exploitatierekening	2014	Begroting	2013
	€	€	€
BATEN			
Directe opbrengsten			
<i>Publieksinkomsten</i>	3.038.933	2.748.500	1.219.834
<i>Overige inkomsten</i>	99.836	87.500	104.898
Indirecte opbrengsten	226.603	410.750	253.414
Totale Opbrengsten	3.365.372	3.246.750	1.578.146
Structurele subsidie OCW			
<i>Waarvan huren</i>	4.512.737	4.536.977	4.449.115
<i>Waarvan exploitatiebijdrage</i>	7.619.987	7.592.048	7.592.048
Structurele subsidie provincie			-
Structurele subsidie gemeente	199.790		-
Overige subsidies/bijdragen			
Subsidies uit publieke middelen	6.592.489	6.205.444	572.002
Bijdragen uit private middelen	933.554	1.130.040	728.823
<i>Waarvan particulieren</i>	194.564	50.040	172.290
<i>Waarvan bedrijven</i>	112.934	80.000	197.882
<i>Waarvan private fondsen</i>	120.419	175.000	11.389
<i>Waarvan goede doelenloterijen</i>	505.637	825.000	347.262
Totale Subsidies / Bijdragen	19.858.557	19.464.509	13.341.988
TOTALE BATEN	23.223.929	22.711.259	14.920.134
LASTEN			
Salarislasten	7.277.112	6.790.563	5.247.879
Afschrijvingen	1.306.989	1.333.329	1.112.290
Huur	6.914.342	7.196.741	4.665.529
Aankopen	261.235	297.709	291.574
Overige lasten	5.908.053	6.802.189	4.614.957
TOTALE LASTEN	21.667.731	22.420.531	15.932.229
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	1.556.198	290.728	-1.012.095
Saldo rentebaten/-lasten	70.835		38.689
Saldo bijzondere baten/lasten	12.784		-126.062
Mutatie aankoopfonds	-60.701		158.843
EXPLOITATIERESULTAAT	1.579.116	290.728	-940.625
RESULTAATBESTEMMING:			
Algemene reserve (42%)	348.711	79.686	-232.251
Bestemmingsfonds OCW (58%)	473.151	110.042	0
Bestemmingsfondsen	809.753	111.000	-521.343
Bestemmingsreserves	-52.499	-10.000	-187.031
TOTAAL RESULTAATBESTEMMING	1.579.116	290.728	-940.625

Categoriale en functionele exploitatierekening 2014

(bedragen x 1.000 Euro)

Functioneel	Categoriaal	Totaal	Publieksfunctie		Collectiefunctie			Wetenschapsfunctie	Algemeen beheer
			Vaste presentatie	Tijdelijke Presentatie	Onderzoek & Registratie	Conserveren & Restaureren	Vererving & Afstoten	Onderzoek & Documentatie	Algemeen beheer
BATEN									
Directe opbrengsten		3.139	1.721	436	-	77	-	1	903
<i>Publieksinkomsten totaal</i>		3.039	1.721	436					882
Publieksinkomsten buitenland									
Publieksinkomsten binnenland		3.039	1.721	436					882
<i>Waarvan kaartverkoop</i>		1.978	1.582	396					-
<i>Waarvan overig</i>		1.061	139	40					882
<i>Sponsorinkomsten</i>		-	-	-					-
<i>Overige inkomsten</i>		100	-	-		77		1	21
Indirecte opbrengsten		227	65	16	3	-	-	15	127
Totale Opbrengsten		3.365	1.787	452	3	77		16	1.030
Structurele subsidie OCW		12.133	3.738	916	1.790	1.154	144	692	3.699
<i>Waarvan huren</i>		4.513	1.478	370	954	522		87	1.103
<i>Waarvan exploitatiebijdrage</i>		7.620	2.260	547	836	632	144	605	2.596
<i>Waarvan Kaderregeling exploitatiesubsidies onderzoek en wetenschap</i>									
Structurele subsidie provincie									
Structurele subsidie gemeente		200	200						
Overige subsidies/bijdragen		7.526	1.928	749	603	481	149	579	3.037
<i>Subsidies uit publieke middelen</i>		6.592	1.913	465	603	456	149	495	2.511
<i>Bijdragen uit private middelen</i>		934	15	284	-	25		84	526
<i>Waarvan particulieren</i>		195	0	101				84	10
<i>Waarvan bedrijven</i>		113	0	80		25			8

<i>Waarvan private fondsen</i>	120	15	103	-	-	-	-	3
<i>Waarvan goede doelenloterijen</i>	506	0	-	-	-	-	-	506
Totale Subsidies / Bijdragen	19.858	5.866	1.665	2.393	1.635	293	1.271	6.736
TOTALE BATEN	23.223	7.652	2.117	2.395	1.712	293	1.287	7.766
LASTEN								
Salarislasten	7.277	936	234	267	1001		1.118	3.722
waarvan vast contract	6.188	839	210	267	828		1.097	2.947
waarvan tijdelijk contract	1.089	97	24		173		21	775
waarvan inhuur								
Afschrijvingen	1.307	460	115		90			643
Huur	6.914	2.323	581	1037	830		138	2.005
Aankopen	261					261		
Overige lasten	5.908	2.131	533	134	29	0	456	2.625
TOTALE LASTEN	21.668	5.850	1.463	1.438	1.949	261	1.712	8.995
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	1.555	1.802	655	957	-237	32	-424	-1.229
Saldo rentebaten/lasten	84							84
Mutatie aankoopfonds	-60					-60		
SALDO UIT BEDRIJFSVOERING	1.579	1.802	655	957	-238	-28	-424	-1.145
Toerekening algemeen beheer		-489	-127	-202	-145	-9	-174	1.135
EXPLOITATIERESULTAAT	1.579	1.313	528	755	-382	-37	-598	0

Kasstroomoverzicht 2014

	<u>2014</u>
Resultaat voor bestemming	1.579.116
Aanpassing voor:	
- afschrijvingen	1.294.492
- vrijval investeringsbijdrage	-494.732
- mutatie aankoopfonds	60.701
- mutatie in voorraden	-220.833
- mutatie in vorderingen	-336.011
- mutatie in kortlopende schulden	5.475.865
- mutatie voorzieningen	22.485
	<u>5.801.967</u>
Bruto kasstroom uit bedrijfsoperaties	7.381.082
Ontvangen interest	<u>-84.102</u>
	-84.102
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	7.296.981
Investeringen in:	
- Materiele vaste activa	<u>-652.000</u>
	-652.000
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-652.000
Aflossing langlopende schulden	-18.340
Opname langlopende schulden	<u>541.857</u>
	523.517
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u>523.517</u>
Mutatie liquide middelen	<u>7.168.497</u>
Liquide middelen eind boekjaar	11.317.964
Liquide middelen begin boekjaar	<u>4.149.467</u>
Mutatie	<u>7.168.497</u>

Grondslagen voor de financiële verslaggeving

Algemeen

Doelstelling en voornaamste activiteiten

De onderneming, gevestigd te Leiden op de Steenstraat 1, is een stichting met als doel huidige en toekomstige generaties inzicht te geven in de geschiedenis en ontwikkeling van niet- westerse culturen. Een belangrijk element daarin is de aandacht voor de wisselwerking tussen die culturen en de contacten met onze cultuur. Hiermee beoogd het museum bij een breed publiek een blijvend begrip en respect voor andere culturen te bevorderen.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016. De richtlijnen in dit handboek sluiten zoveel mogelijk aan op de bepalingen van Titel 9 BW2 en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 640). De in het handboek getelde eisen beogen enerzijds duidelijkheid te bieden aan de instellingen zelf en anderzijds uniformiteit te bevorderen in de presentatie en aan de te leveren (financiële) gegevens.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn ten opzichte van 2013 onveranderd.

Fusie

Dit is de eerste jaarrekening van Nationaal Museum van Wereldculturen. Deze stichting is ontstaan uit een fusie per 1 april 2014 tussen Stichting Rijksmuseum voor Volkenkunde, Stichting Afrika Museum en de afdeling Tropenmuseum van het Koninklijk Instituut voor de Tropen met terugwerkende kracht voor rekening en risico per 1 januari 2014. De fusie van de twee rechtspersonen (Volkenkunde en Afrika Museum) is verwerkt met toepassing van de 'pooling of interest' methode conform RJ 216.605. De activa en passiva alsmede de baten en lasten van beide rechtspersonen over het boekjaar 2014 en over de vergelijkende cijfers 2013 zijn verantwoord als ware de voeging per 1 januari 2013 een feit. Het Tropenmuseum is geen rechtspersoon maar een activiteit binnen het KIT. Deze activiteiten zijn met ingang van 1 januari 2014 in de jaarrekening verwerkt.

Begroting

Uitgangspunt van de begroting 2014 is de bij het Ministerie van OC&W ingediende meerjarenbegroting 2013-2016 voor de locaties Volkenkunde en Afrika Museum geweest. Verder is de begroting is gebaseerd op de geconsolideerde begroting 2014 van de drie locaties en is bij aangaan van de fusie vastgesteld door de Raad van Toezicht van het NMVW.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Collectie

De collectie is niet gewaardeerd op de balans. De collectie is grotendeels eigendom van de Staat der Nederlanden. Een zeer gering deel van de collectie is eigendom van de Stichting Afrika Collecties. Deze stichting heeft de betreffende collectie in bruikleen aan het museum gegeven. Het museum draagt zorg voor het beheer van en onderzoek aan de totale collectie. Aankopen voor de collectie worden direct ten laste van de exploitatie verantwoord.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De cijfers over 2013 bestaan uit de samengevoegde cijfers uit de jaarrekeningen van Afrika Museum en museum Volkenkunde teneinde vergelijkbaarheid met 2014 mogelijk te maken.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de exploitatierekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen.

Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Personele lasten zijn verantwoord in overeenstemming met het normenkader van de Beleidsregels Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's met betrekking tot de handelsgoederen zijn overgedragen aan de koper

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten In de jaarrekening. De stichting heeft geen afgeleide financiële instrumenten.

Verstreckte leningen en overige vorderingen

Verstreckte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindering-verliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Materiële vaste activa

De waardering van de materiële vaste activa vindt plaats tegen historische verkrijgingprijs verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur.

Bedrijfsgebouwen	Verbouwing / Tuin en Park	: 6,67%-20%
Machines en Installaties	Bedrijfsinstallaties	: 10%
Andere vaste bedrijfsmiddelen	Inventaris en inrichting	: 6,67%-33,33%
Andere vaste bedrijfsmiddelen	Andere vaste bedrijfsmiddelen	: 6,67%-33,33%

De collecties en verzamelingen worden niet gewaardeerd aangezien deze geen eigendom zijn van de stichting.

Voorraad

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen aanschafprijs op basis van de 'first-in, first-out' (FIFO)-methode of lagere actuele waarde.

Handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten zoals invoerrechten, transportkosten en andere kosten die direct kunnen worden toegerekend aan de verwerving van voorraden. Handelskortingen, rabatten en soortgelijke (te) ontvangen vergoedingen met betrekking tot de inkoop worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

Onderhanden activiteiten

Onder onderhanden activiteiten zijn de kosten van tentoonstellingen verantwoord die nog niet afgesloten zijn. Bij een verwacht negatief resultaat wordt, op het moment dat dit bekend is, een voorziening getroffen. Het bedrag van de voorziening wordt in mindering gebracht op het onderhanden werk.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Effecten

De effecten worden gewaardeerd tegen beurswaarde ultimo boekjaar.

EIGEN VERMOGEN

Bestemmingsreserves

De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door de directie bepaald, en betreft geen verplichting, het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen betreffen middelen die zijn verkregen met een door derden aangegeven specifieke bestemming.

Bestemmingsfonds OCW

Conform het handboek verantwoording cultuursubsidies instellingen 2013-2016 dient een deel van het resultaat te worden toegevoegd aan het bestemmingsfonds OCW. Het resultaat wordt verdeeld op basis van een verhouding tussen de eigen inkomsten en de structureel ontvangen subsidie voor exploitatiebijdragen.

VOORZIENINGEN

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Voorziening garantieregeling

De voorziening is berekend conform de in de Museum cao vermelde maatregelen en criteria inzake flexibele pensioenregeling en VUT overgangsregeling, die van toepassing zijn op de medewerkers, die eveneens aan de in de cao vermelde richtlijnen voldoen.

Voorziening jubilea uitkering

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

KORTLOPENDE SCHULDEN

Pensioenen

De pensioenen zijn ondergebracht bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De door het fonds verzorgde pensioenregeling is een toegezegde pensioenregeling. De Stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het fonds, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies. De dekkingsgraad van het fonds bedraagt per 31 december 2014 102%.

LANGLOPENDE SCHULDEN

Investeringsbijdragen

Ontvangen investeringsbijdragen ten behoeve van materiële vaste activa worden verantwoord onder de langlopende schulden onder de post investeringsbijdragen. Deze bijdragen vallen vrij ten gunste van de exploitatierekening overeenkomst de afschrijving op de met deze subsidies en bijdragen verkregen materiële vast activa.

Langlopende schulden

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATSBEPALING

Overige baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Toelichting op de balans per 31 december 2014
(in euro's)

VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen	Machines en Installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	Andere vaste bedrijfs- middelen	
MATERIELE VASTE ACTIVA	Verbouwing/ Tuin en Park	Bedrijfs- installaties	Inventaris en inrichting	Andere vaste bedrijfs- middelen	Totaal
Stand per 1 januari					
Aanschaffingswaarde	3.869.915	1.276.921	8.771.098	3.307.891	17.225.825
Cumulatieve afschrijvingen	-2.058.613	-1.262.381	-7.119.964	-2.409.833	-12.850.791
Boekwaarde per 1 januari	<u>1.811.302</u>	<u>14.540</u>	<u>1.651.134</u>	<u>898.058</u>	<u>4.375.034</u>
Mutaties					
Inbreng activa Steunstichting AfrikaMuseum	-	16.224	-	-	16.224
Investeringen	295.006	29.115	150.596	173.609	648.325
Desinvesteringen	-	-	-12.549	-	-12.549
Afschrijvingen desinvestering	-	-	12.549	-	12.549
Extra afschrijving desinvestering	-	-	-7.147	-	-7.147
Afschrijvingen	-425.324	-7.862	-675.560	-191.148	-1.299.894
	<u>-130.318</u>	<u>37.477</u>	<u>-532.111</u>	<u>17.540</u>	<u>-642.491</u>
Stand per 31 december					
Aanschaffingswaarde	4.164.921	1.322.260	8.909.145	3.481.500	17.877.826
Cumulatieve afschrijvingen	-2.483.937	-1.270.243	-7.790.121	-2.600.981	-14.145.282
Boekwaarde per 31 december	<u>1.680.984</u>	<u>52.017</u>	<u>1.119.023</u>	<u>880.518</u>	<u>3.732.543</u>

De verzekerde waarde bedraagt € 9.744.934.

	<u>31-12-2014</u>	<u>31-12-2013</u>
VLOTTENDE ACTIVA		
II Voorraden		
<u>Onderhanden activiteiten</u>		
Aanloop/aanmaakkosten tentoonstellingen	<u> </u>	<u> </u>
<u>Overige voorraden</u>		
Publicaties c.q. voorraad museumwinkel	<u>313.798</u>	<u>92.967</u>
	<u>313.798</u>	<u>92.967</u>
III Vorderingen	<u>31-12-2014</u>	<u>31-12-2013</u>
<u>Debiteuren</u>		
Te ontvangen per 31 december	<u>135.988</u>	<u>216.917</u>
	<u>135.988</u>	<u>216.917</u>
Overige vorderingen en overlopende activa		
Omzetbelasting	477.217	664.535
Te ontvangen bedragen	445.257	328.242
Te ontvangen rente	-	4.973
Voorschotten personeel	9.382	8.803
Vooruitbetaalde bedragen	774.311	88.924
Museumkaart	-	49.984
Diversen	3.623	147.388
	<u>1.709.790</u>	<u>1.292.851</u>
	<u>1.845.778</u>	<u>1.509.767</u>
IV Effecten		
Effecten	656.420	572.318
De effectenrekening is afkomstig uit de nalatenschap van Fritz Liefkes.		
V Liquide middelen		
Gelden onderweg	51.861	6.824
Kredietinstellingen	<u>11.266.103</u>	<u>4.142.643</u>
	<u>11.317.964</u>	<u>4.149.467</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting. In de liquide middelen is ook een bedrag ad 5,5 miljoen Euro aan vooruit ontvangen gelden 2015 voor het Tropenmuseum opgenomen.

EIGEN VERMOGEN

Algemene reserve

Het resultaat dat resteert na dotatie en onttrekking aan de bestemmingsfondsen en de vervangingsreserve bedrijfsinstallaties, ofwel het resultaat uit de reguliere exploitatie van het museum, bedraagt € 821.862. Het handboek verantwoording cultuursubsidies musea schrijft voor: "OCW-subsidie die nog niet is besteed aan de doeleinden waarvoor de subsidie is verstrekt (zie artikel 26 van het Bekostigingsbesluit) dient opgenomen te worden in een bestemmingsfonds OCW."

Het resultaat na bestemming komt uit op een positief resultaat. Dit is conform de interne financiële jaarplanning 2014.

De resultaatsbestemming komt voor 42% ten goede van de algemene reserve en voor 58% ten goede van het Bestemmingsfonds OCW. De bijdrage van € 5.500.000 voor het Tropenmuseum betreft geen OCW-subsidie en deze wordt bij het bepalen van de grondslag voor de toerekening t.b.v. de algemene reserve en de het Bestemmingsfonds OCW ook niet als zodanig gezien.

Dit zal eveneens het geval zijn in 2015. In 2016 wordt er vanuit OCW wel subsidie t.b.v. het Tropenmuseum verstrekt.

VI Algemene reserve

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Het verloop was als volgt:		
Stand per 1 januari	2.058.609	2.243.587
Toevoeging uit vrijval Japanese Tuin	-	47.273
Toevoeging uit vrijval bestemmingsfonds Collectie	-	158.843
Onttrekking tbv personeelsfonds	-	-31.673
Resultaatbestemming	<u>348.711</u>	<u>-359.421</u>
Stand per 31 december	<u>2.407.320</u>	<u>2.058.609</u>

VII Bestemmingsfondsen

	<u>31-12-2014</u>	<u>Resultaat Bestemming</u>	<u>Mutatie</u>	<u>31-12-2013</u>
Vervangingsreserve Bedrijfsinstallaties	839.972	25.430	-	814.542
Bestemmingsfonds restant subsidie OCW tot en met 2012	225.257	-	-	225.257
Bestemmingsfonds restant subsidie OCW 2013-2016	504.089	503.151	-	938
Bestemmingsfonds huisvesting OCW	429.148	429.148	-	-
Bestemmingsfonds Liefkes	1.064.752	62.525	-	1.002.227
Bestemmingsfonds BGL	1.162.448	303.386	282.337	576.725
Bestemmingsfonds Tholenaar-van Raalte	159.319	-40.736	200.055	-
Rita Bolland Fonds TM	59.465	-	59.465	-
	<u>4.444.450</u>	<u>1.282.904</u>	<u>541.857</u>	<u>2.619.689</u>

Vervangingsreserve Bedrijfsinstallaties

Dit fonds is gevormd uit de herwaardering van de om niet ingebrachte bedrijfsinstallaties € 400.783 van de RGD/VROM en een eenmalige storting € 277.000 van de RGD/VROM betreffende vervangingsgelden. In de subsidie van het Ministerie van OCW is met ingang van 2005 structureel € 146.284 opgenomen als bijdrage voor kosten en vervanging van bedrijfsinstallaties. Deze subsidie wordt in het resultaat verantwoord. Uit deze bijdrage is de serviceverlening bedrijfsinstallaties betaald, evenals afschrijvingslasten bedrijfsinstallaties.

De boekwaarde van de om niet ingebrachte bedrijfsinstallaties is ultimo boekjaar nihil.

Bestemmingsfonds restant subsidie OCW tot en met 2012

Dit betreft een voormalige post T(echnische) V(ervangingsgelden), door OCW toegekend ter vervanging van bouwkundige of installatie gerelateerde zaken. De toegekende gelden worden niet altijd in het jaar van verstrekking besteed. De nog niet bestede gelden worden toegevoegd aan het Bestemmingsfonds OCW TV-gelden. Op verzoek van OCW is deze post hernoemd naar "restant subsidie OCW tot en met 2012".

Het verloop was als volgt:	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Stand per 1 januari	225.257	616.757
Bestedingen	<u>-</u>	<u>391.500</u>
Stand per 31 december	<u>225.257</u>	<u>225.257</u>

Bestemmingsfonds restant subsidie OCW vanaf 2013

Dit betreft een reserve die door ons wordt aangehouden waarin we het niet bestede deel van de door OCW verstrekte subsidie over de periode 2013 tot en met 2016 reserveren.

Het verloop was als volgt:	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Stand per 1 januari	938	-
Resultaatbestemming:		
- resultaatsbestemming	473.151	938
- subsidie onderhoudsplan	<u>30.000</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>504.089</u>	<u>938</u>

Bestemmingsfonds huisvesting OCW

Het verloop was als volgt:	<u>2014</u>
Stand per 1 januari	-
Resultaatbestemming:	
- huurverlaging 2014	<u>429.148</u>
Stand per 31 december	<u>429.148</u>

Conform de brief van OCW met kenmerk 564882 d.d. 21 november 2013 is het verschil tussen de definitieve huur 2014 en de door de RGD in 2013 in rekening gebrachte huur gereserveerd in een bestemmingsfonds.

Bestemmingsfonds Liefkes

Het Bestemmingsfonds Liefkes is m.i.v. 2011 een nieuw bestemmingsfonds. De gelden zullen besteed worden in overstemming met de gemaakte afspraken met de executeur-testamentair van de nalatenschap van Fritz Liefkes.

Het verloop was als volgt:	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Stand per 1 januari	1.002.227	1.185.800
Beleggingsresultaat 2014	83.736	52.819
Bestedingen	<u>21.211</u>	<u>236.392</u>
Stand per 31 december	<u>1.064.752</u>	<u>1.002.227</u>

Bestemmingsfonds BankGiro Loterij

De bijdrage van de BankGiro Loterij mag worden gebruikt voor aankoop, restauratie en presentatie van de collectie. Het museum ontvangt een jaarlijkse uitkering van de BankGiro Loterij van € 400.000, voor het eerst in 2008.

De bestedingen 2014 betreffen uitgaven t.b.v. het Masterplan.

Het verloop was als volgt:	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Stand per 1 januari	576.725	496.438
Inbreng TM	282.337	
Bijdrage		
- Ontvangen uitkeringen	400.000	200.000
Bestedingen	<u>96.614</u>	<u>119.713</u>
Stand per 31 december	<u>1.162.448</u>	<u>576.725</u>

Bestemmingsfonds Tholenaar- van Raalte

Het Tholenaar-van Raalte fonds is een legaat. Het is bedoeld voor aankopen en onderzoek op het gebied van beeldcultuur of fotografie.

Het verloop was als volgt:	<u>2014</u>
Stand per 1 januari	-
Inbreng TM	200.055
Bijdrage	
- Ontvangen uitkeringen	-
Resultaatsbestemming	<u>40.736</u>
Stand per 31 december	<u>159.319</u>

Bestemmingsfonds Rita Bolland

Het Rita Bolland Fonds is een legaat. Rita Bolland is een oud-conservator textiel van het Tropenmuseum. Het is bedoeld voor aankopen en onderzoek op het gebied van textiel.

Het verloop was als volgt:	<u>2014</u>
Stand per 1 januari	
Inbreng TM	59.465
Bijdrage	
- Ontvangen uitkeringen	-
Resultaatsbestemming	<u>0</u>
Stand per 31 december	<u><u>59.465</u></u>

VIII Bestemmingsreserves

	<u>31-12-2014</u>	Resultaat Bestemming	Mutatie	<u>31-12-2013</u>
Bestemmingsreserve overig	100.000	-30.000	-	130.000
Bestemmingsreserve personeel	-	-22.499	-	22.499
	<u>100.000</u>	<u>-52.499</u>	-	<u>152.499</u>

Bestemmingsreserve personeel

Deze reserve is gevormd uit de storting van de VRM bij de opheffing van de Stichting Wachtgeld. Deze reserve dient alleen te worden aangewend ten behoeve van personeelsvoorzieningen.

Bestemmingsreserve overig

Deze reserve is gevormd ter dekking van uitgaven groot onderhoud aan gebouwen, terreinen en buiten museum van de locatie Berg en Dal.

Bestemmingsfonds Collectie

Dit fonds is gevormd uit een schade-uitkering door AON en de opbrengsten van een veiling van voorwerpen. Dit fonds wordt aangewend ter verbetering van de kwaliteit van de collectie.

Het verloop was als volgt:	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Stand per 1 januari	14.105	172.948
besteding	0	158.843
toevoeging	<u>60.701</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december	<u><u>74.806</u></u>	<u><u>14.105</u></u>

VOORZIENINGEN

	2014	2013
Voorziening prepensioen		
Stand per 1 januari	27.886	273.620
Onttrekking regulier	-	-115.329
Toevoeging	-	-
Onttrekking i.v.m. afloop prepensioen	27.886	-130.405
	<u>27.886</u>	<u>-130.405</u>
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>27.886</u>
Voorziening jubilea uitkeringen		
Stand per 1 januari	10.966	9.033
Onttrekking regulier	-	-
Toevoeging	50.371	1.933
	<u>50.371</u>	<u>1.933</u>
Stand per 31 december	<u>61.337</u>	<u>10.966</u>

Van de voorziening per balansdatum heeft € 15.956 een looptijd korter dan een jaar.

XI LANGLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2014	Vrijval	31-12-2013
Investeringsbijdragen			
Voor herinrichting museum	-	245.532	245.532
Voor beeldentuin	61.210	37.210	98.420
Voor aanleg tuin	81.465	60.504	141.969
Voor beveiliging	30.333	22.198	52.531
Voor veiligheid	56.104	40.764	96.868
Voor keerlus	69.053	9.709	78.762
Voor inrichting toonzalen	275.830	78.815	354.645
	<u>573.994</u>	<u>494.732</u>	<u>1.068.726</u>

De investeringsbijdragen zijn van diverse subsidieverstrekkingen tot aan 2013 ontvangen bijdragen ter dekking van afschrijvingslasten van grote investeringen. Het bedrag ad € 573.994 valt over een langere tijd vrij, in onderstaande tabel is de vrijval weergegeven.

Resterende schuld	573.994
< 1 jaar	227.981
Tussen 1 en 5 jaar	325.514
> 5 jaar	20.500

Langlopende Schuld	31-12-2014	31-12-2013
	<u>103.620</u>	<u>121.960</u>

De langlopende schuld betreft de aankoop van collectie van Van Berkel II (2012) en de aankopen van collectie van Eeuwijk, Duynstee (beide in 2013) en van Zuijlen (2014) die in vijf jaar wordt afgelost.

XII KORTLOPENDE SCHULDEN
(ten hoogste een jaar)

	<u>31-12-2014</u>	<u>31-12-2013</u>
Schulden aan leveranciers	<u>2.176.996</u>	<u>2.906.581</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	235.504	176.723
Pensioenen	<u>-10.376</u>	<u>28.358</u>
	<u>225.128</u>	<u>205.081</u>
	<u>31-12-2014</u>	<u>31-12-2013</u>
Overige schulden en overlopende passiva		
Reservering vakantiegeld- en dagen	502.509	406.067
Vooruit ontvangen bedragen	6.709.318	593.840
Nog te betalen bedragen	437.046	209.271
Overige schulden	<u>50.360</u>	<u>304.272</u>
	<u>7.699.233</u>	<u>1.513.450</u>

In de vooruit ontvangen bedragen zijn de gelden voor het Tropenmuseum 2015 ad 5,5 miljoen Euro, welke reeds in 2014 zijn ontvangen opgenomen.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Verplichtingen

Huur

Er is een huurovereenkomst aangegaan voor het museumgebouw te Leiden en de vier loodsen te 's-Gravenzande. De overeenkomst loopt tot 31 december 2016

Tevens is er een huurovereenkomst met de Stichting Afrika Collecties, vertegenwoordiger van de Congregatie van de Heilige Geest welke de eigenaar is van de gebouwen die het Afrika Museum in gebruik heeft. Deze overeenkomst loopt tot en met 31 december 2017.

Voor het Tropenmuseum is een huurovereenkomst afgesloten met het Koninklijk Instituut voor de Tropen (KIT). Deze overeenkomst loopt eveneens tot en met 31 december 2017.

De totale huurprijs voor alle locaties bedraagt € 6.030.188 per jaar. Voor de locatie Leiden wordt dit bedrag gedekt door de subsidie verstrekt door het Ministerie van OCW. In 2014 is de verleende huisvestingssubsidie hoger dan de te betalen huur. Het restantbedrag van de huisvestingssubsidie (voor 2014: € 429.148) wordt op aanwijzing van OCW bestemd.

Bankkrediet en gestelde zekerheden

Door de ING Bank is per 1 mei 2001 een rekening-courant faciliteit ter beschikking gesteld van € 453.780. Per balansdatum wordt van deze faciliteit geen gebruik gemaakt.

Als zekerheid voor zowel de lening als bovengenoemde kredietfaciliteit zijn de bedrijfsinventaris en alle vorderingen nu of in de toekomst aan de ING Bank verpand.

Rechten

Subsidie OCW Cultuurperiode 2013-2016

Door het Ministerie van OCW is in het kader van de Cultuurnota systematiek voor de jaren 2013-2016 het volgende subsidiebedrag toegekend:

Subsidiebedrag (DCE/562316) voor Rijksmuseum Volkenkunde

2013	10.436.877
2014	10.522.277
2015	10.522.277
2016	<u>10.522.277</u>
	42.003.708

Subsidiebedrag (DCE/562570) voor Afrika Museum

2013	1.604.286
2014	1.610.447
2015	1.610.447
2016	<u>1.610.447</u>
	6.435.627

Erfenis Fritz Liefkes

De in 2010 overleden Fritz Liefkes liet – op enkele kleinere legaten na – zijn gehele verzameling Indonesische kostbaarheden plus zijn gehele vermogen aan de Stichting Rijksmuseum voor Volkenkunde na. Aan deze erfenis zijn de voorwaarden verbonden dat er binnen drie jaar een overzichtstentoonstelling wordt gehouden, er een fraaie catalogus van de collectie wordt gepubliceerd en dat het geld besteed wordt aan de versterking van de Indonesië collectie. Aan deze voorwaarden is inmiddels voldaan.

De nalatenschap in natura en in contanten wordt tussen 2011 en 2015 door de executeur testamentair de heer Jan Veenendaal gefaseerd overgedragen. De collectie komt ter vrije beschikking van de Stichting Rijksmuseum voor Volkenkunde. Uiteindelijk zal de collectie Liefkes deels worden opgenomen in de rijkscollectie en deels worden verkocht. De besluitvorming daarover heeft nog niet plaats gevonden.

Toelichting op de categoriale exploitatierekening over 2014

(bedragen in Euro's)

BATEN

Opbrengsten	2014	Begroting	2013
Directe opbrengsten			
Publieksinkomsten			
Inkomsten uit entreegelden en (museum) kaarten	1.977.863		711.399
Inkomsten uit horeca-exploitatie	377.869		184.381
Verkoop artikelen	485.144		177.903
Fotowinkel	18.660		6.987
Educatieve activiteiten	179.397		139.164
	3.038.933	2.748.500	1.219.834
Overige inkomsten			
Consulting	21.304		29.651
Bruiklenen	77.432		71.426
Verkoop internationale tentoonstelling	-		-
Publicaties	1.100		3.821
	99.836	87.500	104.898
Indirecte opbrengsten			
Contributie VCM	40.000		48.805
Ruimte en faciliteiten	47.467		87.530
Doorberekende kosten	139.136		116.728
Diversen	-		351
	226.603	410.750	253.414
Totaal Opbrengsten	3.365.372	3.246.750	1.578.146
Bijdragen			
Structurele Subsidie OCW			
De ontvangen subsidie is als volgt opgebouwd:			
Huurbijdrage RMV (DCE/562316)	4.488.179		4.424.903
Huurbijdrage AM (DCE/654459)	24.558		24.212
	4.512.737	4.536.977	4.449.115
Exploitatiebijdrage RMV (DCE/562316)	6.034.098		6.011.974
Exploitatiebijdrage AM (DCE/654459)	1.585.889		1.580.074
	7.619.987	7.592.048	7.592.048
Subsidie Ministerie OCW	12.132.724	12.129.025	12.041.163
DMO/Gemeente Amsterdam inzake TMJ			
Structurele subsidie gemeente	199.790	200.000	-

Overige subsidies/ bijdragen

Subsidie uit publieke middelen

Subsidie BuZa via KIT	5.500.000	5.500.000	-
Vrijval investeringssubsidies	494.732	365.444	394.044
Projectsubsidie Pensioenfondswijziging (DCE/691201)	171.867		-
Mondriaanfonds	-		68.667
Ministerie BZ – Singosari	5.848		60
Gemeente Leiden	-		8.700
Korea Museum Assosiation	-		29.428
Ambassade van Korea	-		1.893
Ibermuseos	19.909		21.065
Ministerie BZ Mali 3	-		42.820
Gemeente Amsterdam/DMO, bijdrage Masterplan TM	20.239		-
Mondriaanfonds, inz Imposion & Cascade	43.565		-
BNG bijdrage Ketj Kotie	15.000		-
Mondriaanfonds aankopen foto's	44.920		-
Min OCW eenmalige sub onderhoudsplan	30.000		-
Mondriaanfonds bijdrage Mekka	50.000		-
Mondriaanfonds MixMaxBrasil	75.000		-
University Coventry	31.750		-
Prins Bernard Cultuurfonds	23.000		-
Mondriaanfonds Diversity	15.439		-
Bonaire	10.375		-
overige	40.845	140.000	5.325
	<u>6.592.489</u>	<u>6.005.444</u>	<u>572.002</u>

Bijdragen uit private middelen

Waarvan particulier

schenking van Berkel	39.025		39.025
schenking van Eeuwijk	34.220		34.220
schenking van Zuijlen	7.760		-
schenking Duynstee	4.500		4.500
Kan Sioe Yao Fonds	15.000		-
Liefkes erven	83.736		52.819
Overige	10.323		41.726
	<u>194.564</u>	<u>50.040</u>	<u>172.290</u>

Waarvan bedrijven

Kon. Mus. Midden Afrika – RIME			63.910
Toshiba Fd. – Siebold Conference	-		1.107
Koninklijke Bibliotheek – Metamorfoze			55.826
Hulsewé-Wazniewski Stichting	25.000		20.000
Aramco - bijdrage Hadj			43.500
Jimmy Nelson - Bijdrage "Leve de Mens"	80.000		-
St. Museumkaart- bijdrage burenavond	1.000		-
Overige	6.934		13.539
	<u>112.934</u>	<u>80.000</u>	<u>197.882</u>

Waarvan private fondsen			
Fundarpe	58.184		-
KFHeinfonds , Zwart Wit	10.000		-
Turing Foundation, Geisha	28.000		-
St. Centr Islamitische Culturen, Mekka	14.500		-
FEL, Engelsman Grants	2.500		-
Thaw Charitable Trust	-		11.389
The Japan Foundation, Geisha	7.235		
	<u>120.419</u>	<u>175.000</u>	<u>11.389</u>
Waarvan goede doelenloterijen			
BankGiro Loterij	403.954		200.000
BankGiro Loterij - I like Volkenkunde	101.683		30.000
Rijksmuseum Oudheden museummaandag	-		117.262
	<u>505.637</u>	<u>825.000</u>	<u>347.262</u>
Totaal bijdragen uit private middelen	<u>933.554</u>	<u>1.130.040</u>	<u>728.823</u>
	<u>7.424.678</u>	<u>7.335.484</u>	<u>1.300.825</u>
Totaal subsidies / Bijdragen	<u>19.729.269</u>	<u>19.464.509</u>	<u>13.341.988</u>
Specificatie vrijval			
Investeringsbijdrage herinrichting	245.533		274.133
Investeringsbijdrage beeldentuin	37.210		37.210
Investeringsbijdrage aanleg tuin	60.504		60.504
Investeringsbijdrage beveiliging	22.197		22.197
Investeringsbijdrage veiligheid	40.764		
Investeringsbijdrage keerlus	9.709		
Investeringsbijdrage toonzalen	78.815		
	<u>494.732</u>	<u>365.444</u>	<u>394.044</u>

In 2014 is via het Koninklijk Instituut voor de Tropen een projectsubsidie Pensioenfondswijziging van het ministerie van OCW ontvangen om de kosten van de overgang van de medewerkers van het Tropenmuseum naar het PFZW, het pensioenfonds van het Nationaal Museum van Wereldculturen, te compenseren. De oorspronkelijke subsidie bedroeg € 227.000,-. Hiervan was ruim € 55.000,- bestemd voor het KIT ten behoeve van de dekking voor door hen betaalde exitkosten bij uittreding uit het ABP- en Vutfonds van de Tropenmuseummedewerkers. De overige €172.000 zijn door NMVW uitbetaald aan afkoop voorwaardelijke pensioenrechten of als werkgeverslasten verbonden aan de uitbetaling van de genoemde afkoop geboekt.

LASTEN	<u>2014</u>	<u>Begroting</u>	<u>2013</u>
Salarislasten			
Lonen en salarissen	5.407.475		4.171.311
Sociale lasten	894.808		625.698
Pensioenlasten	671.932		415.727
Diverse personeelskosten	302.897		35.143
	<u>7.277.112</u>	<u>6.790.563</u>	<u>5.247.879</u>

In 2014 waren er gemiddeld 114 FTE in dienst (2013: 95).

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Nationaal Museum van Wereldculturen van toepassing zijnde regelgeving. Het bezoldigingsmaximum in 2014 voor Nationaal Museum van Wereldculturen is € 230.474. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband.

Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen x € 1	K.J. Schoonderwoerd
Functie(s)	Algemeen Directeur
Duur dienstverband in 2014	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1
Gewezen topfunctionaris?	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	ja
Bezoldiging	
Beloning	132.506
Belastbare onkostenvergoedingen	-
Beloningen betaalbaar op termijn	16.083
Totaal bezoldiging	148.589
Toepasselijk WNT-maximum	230.474
Motivering indien overschrijding	nvt

Voormalig leidinggevende topfunctionarissen

bedragen x € 1	I.E. Hübner	J. Sijmonsbergen	W.C. Huivenaar
Functie(s)	Directeur Afrika Museum	Directeur Commercie	Directeur Bedrijfsvoering
Duur dienstverband in 2014	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1	1	1
Gewezen topfunctionaris?	ja	ja	ja
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee	nee	nee
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning	89.513	89.303	89.303
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	11.746	11.614	11.614
Totaal bezoldiging	101.259	100.917	100.917
Toepasselijk WNT-maximum	230.474	230.474	230.474
Motivering indien overschrijding	nvt	nvt	nvt

Toezichthoudende topfunctionarissen

<i>bedragen x € 1</i>	mr. R.F. van den Bergh	L.J. de Waal	prof. Mr. Dr. C.J.J.M Stolker	mr. Sj.A. Rullmann
Functie(s)	Voorzitter RvT	Waarnemend voorzitter RvT	lid RvT	lid RvT
Duur dienstverband	1/10 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging				
Beloning	-	-	-	-
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	0	0	0	0
Toepasselijk WNT-maximum	17.286	11.524	11.524	11.524
Motivering indien overschrijding:	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

<i>bedragen x € 1</i>	drs. C. van Rappard-Boon	mr. J. Lamens	P.W. Kruseman	drs. J. Kiers
Functie(s)	lid RvT	lid RvT	lid RvT	lid RvT
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/3
Bezoldiging				
Beloning	-	-	-	-
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	0	0	0	0
Toepasselijk WNT-maximum	11.524	11.524	11.524	2.881
Motivering indien overschrijding:	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

<i>bedragen x € 1</i>	M. Kilic-Karaaslan MMC	H.P. Remmers	drs. J.P. Rijdsijk	drs. N.H. Swellengrebel MCM
Functie(s)	lid RvT	lid RvT	lid RvT	lid RvT
Duur dienstverband	1/1 - 31/3	1/1 - 31/3	1/1 - 31/3	1/1 - 31/3
Bezoldiging				
Beloning	-	-	-	-
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	0	0	0	0
Toepasselijk WNT-maximum	2.881	2.881	2.881	2.881
Motivering indien overschrijding:	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

	<u>2014</u>	<u>Begroting</u>	<u>2013</u>
<u>Afschrijvingen</u>	<u>1.306.989</u>	<u>1.333.329</u>	<u>1.112.290</u>
<u>Huur</u>			
Huurlasten	6.688.754		4.609.198
Servicevergoeding onderhoud bedrijfsinstallaties	225.588		56.331
	<u>6.914.342</u>	<u>7.196.741</u>	<u>4.665.529</u>
<u>Aankopen</u>	<u>261.235</u>	<u>297.709</u>	<u>291.574</u>
<u>Overige lasten</u>	<u>2014</u>	<u>Begroting</u>	<u>2013</u>
<u>Inhuur derden</u>			
Kosten uitzendkrachten	701.855		102.640
Kosten uitbesteed werk	708.216		474.715
Inhuur derden	<u>1.410.071</u>	-	<u>577.355</u>
<u>Overige huisvestingskosten</u>			
Energiekosten	578.206		493.698
Schoonmaakkosten	180.293		187.644
Kosten TV	-		391.500
Kosten onderhoud gebouw	68.813		105.358
Kosten onderhoud tuin	20.971		15.420
Overige huisvestingskosten	<u>35.630</u>		<u>77.032</u>
Overige huisvestingskosten	<u>883.913</u>	-	<u>1.270.652</u>
<u>Kantoorkosten</u>			
Kantoorbehoeften	9.140		7.432
Portikosten	24.999		20.736
Kopieer- en papierkosten	36.859		25.233
Telefoonkosten	61.716		58.534
Internetkosten	18.638		51.276
Overige kosten	<u>13.462</u>		<u>15.018</u>
Kantoorkosten	<u>164.814</u>	-	<u>178.229</u>
<u>Publiciteitskosten</u>			
Reclamekosten	350.868		271.696
Drukwerk	<u>97.693</u>		<u>117.287</u>
Publiciteitskosten	<u>448.561</u>	-	<u>388.983</u>

Inkoopwaarde verkopen winkel	280.025	-	88.557
<u>Activiteitenkosten</u>			
Ontwerpkosten	437.448		229.056
Audiovisuele kosten	147.967		68.697
Reis- en verblijfkosten	172.373		143.299
Transportkosten	56.596		80.024
Kosten op en afbouw tentoonstellingen	700.811		376.861
Kosten conserveren en restaureren	65.176		45.892
Diverse aankopen	107.404		51.275
Fotokosten	52.215		77.935
Bruikleenkosten	98.811		150.310
Workshop en optredenskosten	156.124		107.110
Overige activiteitenkosten	51.608		123.943
Activiteitenkosten	2.046.533	-	1.454.402
<u>Organisatiekosten</u>			
Accountantskosten	62.757		66.746
Adviseurkosten	127.050		161.355
Kosten RvT	2.556		3.674
Administratiekosten	18.216		23.731
Assurantiekosten	60.874		97.708
Organisatiekosten	271.453	-	353.214
<u>Algemene kosten</u>			
Aanschaf en onderhoud kleine inventaris	24.964		37.854
Abonnementen en contributies	88.078		40.342
Representatiekosten	94.681		56.723
Congreskosten	9.029		5.964
Donaties en sponsoring	7.722		5.802
Overige algemene kosten	178.209	-	156.880
Algemene kosten	402.683	-	303.565
Totale overige lasten	5.908.053	6.802.189	4.614.957

Toelichting bijzondere mutaties t.o.v. jaarrekening 2013

In de kolom realisatie 2013 zijn alleen de kosten van Museum Volkenkunde en het Afrika Museum opgenomen. De kosten van het Tropenmuseum ontbreken omdat dit als onderdeel van het Koninklijk Instituut voor de Tropen geen eigen verslaglegging kende. Dit resulteert in aanzienlijke afwijkingen in de vergelijking met 2014. Als grootste afwijking benoemen wij:

1. kosten uitzendkrachten € 599.215
2. kosten uitbesteed werk € 233.501
3. ontwerpkosten € 208.392
4. kosten op- en afbouw tentoonstellingen € 323.950

Ad 1.

Het Tropenmuseum maakt voor de educatieve activiteiten in TropenmuseumJunior vrijwel uitsluitend gebruik van personeel via payrollconstructie of van freelancers. Na de reorganisatie in het Tropenmuseum en in aanloop naar de fusie werd ook een deel van het overige personeel tijdelijke op deze wijze te werk gesteld. Deze verklaring geldt eveneens voor de afwijking op de post "kosten uitbesteed werk".

Ad 2.

Zie ad. 1

Ad 3.

Dit betreft de ontwerpkosten voor tentoonstellingen in het Tropenmuseum. Deze waren uiteraard niet opgenomen in de kolom 2013.

Ad 4.

Dit betreft de kosten voor op- en afbouw van tentoonstellingen in het Tropenmuseum. Deze waren uiteraard niet opgenomen in de kolom 2013.

Toelichting op de functionele exploitatierekening over 2014

Het toerekenen van de baten en lasten aan de afdelingen (welke zijn onderverdeeld naar museale functies) is gedaan op basis van verdeelsleutels. Bij de uitkomsten is gebruik gemaakt van beschikbare, en ook voor het huidige boekjaar toepasbare, verdeelsleutels. Voor een deel van de lasten ligt voor de hand onder welke functie zij vallen en is dit direct gerelateerd aan de afdeling die de kosten maakt. Bij andere kostensoorten worden verdeelsleutels gehanteerd, die hieronder zullen worden toegelicht. Het Nationale Museum van Wereldculturen hanteert voor de drie locaties eenzelfde methodiek van toerekening.

De ontwikkelingen in de nieuwe organisatie geven aanleiding tot het evalueren van de toegepaste methodiek van toerekening; dat zal in 2015 plaatsvinden. Voor de categoriale en functionele exploitatierekening 2014 is de systematiek vanuit de jaarrekening 2013 nog toegepast.

Algemeen

Bij de Publieksfunctie is een onderverdeling gemaakt tussen de vaste en tijdelijke presentatie van 80% respectievelijk 20%. Een analyse van de bezoekerscijfers van 2014 levert eenzelfde verhouding op.

Opbrengsten

De opbrengsten uit entreegelden en museumkaart bezoek, rondleidingen e.d. en uit verkopen van de winkel zijn onder publieksfunctie voor 20% toegekend aan de tijdelijke presentatie en voor 80% aan de vaste presentatie.

De opbrengsten van bruiklenen en verkopen van fotomateriaal zijn opgenomen onder de collectiefunctie. De opbrengsten van publicaties zijn opgenomen onder de wetenschapsfunctie.

De opbrengsten uit verhuur en de indirecte opbrengsten zijn toegerekend aan het algemeen beheer.

Subsidie OCW

De onderverdeling van huur is gedaan op basis van een door de verhuurder verstrekt overzicht op basis van functies gebouwen en m². De percentages van de huurlasten zijn gelijk zoals vermeld onder ontvangen subsidie voor huren.

Het onderdeel exploitatiebijdrage van de subsidie van het Ministerie van OCW is grotendeels verdeeld als in de laatste door de Raad van Toezicht goedgekeurde geconsolideerde jaarbegroting 2014 van het NMVW.

Overige subsidies/bijdragen

Bijdragen zijn over het algemeen toegekend met een specifiek doel. Deze bijdragen zijn opgenomen onder de functie waar ook de lasten zijn opgenomen, op welke de bijdragen betrekking hebben.

Salarislasten

De medewerkers zijn direct toewijsbaar aan de functies. De overige salariskosten zijn over het algemeen toegerekend aan het algemeen beheer, tenzij er een duidelijke relatie met een andere functie is te onderscheiden.

Afschrijvingen

De afschrijvingslasten van de museale inrichting (deel inventaris en inrichting) zijn voor 80% toegerekend aan de vaste presentatie en voor 20% aan de tijdelijke presentatie.

De afschrijvingslasten op het depot zijn verantwoord onder de collectiefunctie.

De overige afschrijvingslasten zijn verantwoord onder het algemeen beheer.

Huur

De onderverdeling van huur is gedaan op basis van een door de verhuurder verstrekt overzicht op basis van functies gebouwen en m². De percentages van de huurlasten zijn gelijk zoals vermeld onder ontvangen subsidie voor huren.

Aankopen

De aankopen worden in zijn geheel toegerekend aan de verwerving & afstoten van de Collectiefunctie.

Overige lasten

De overige lasten worden toegerekend aan het algemeen beheer met uitzondering van direct toewijsbare overige lasten.

Toerekening saldo algemeen beheer

Het saldo van het algemeen beheer is toegerekend aan de diverse functies op basis van de totale verantwoorde lasten van de functies.

OVERIGE GEGEVENS

RESULTAATBESTEMMING:

Totaal Resultaat	1.579.116
Toevoeging BGL	-303.386
Toevoeging reserve OCW huurverlaging	-429.148
Toevoeging Bestemmingsfonds Liefkes	-62.525
Toevoeging Vervangingsreserve installaties	-25.430
Toevoeging OCW onderhoudsplan huisvesting	-30.000
Onttrekking personeelfonds	22.499
Onttrekking Tholenaar van Raalte fonds	40.736
Vrijval reservering fusiekosten	30.000

Resultaat na specifieke bestemming	821.862
---	----------------

Algemene reserve (42%)	348.711
Bestemmingsfonds OCW	473.151

	Exploitatie rekening	Resultaat bestemming	
Totale opbrengsten	3.365.372		
Overige subsidies/bijdragen	933.554		
Rente opbrengsten	70.835		
Eigen inkomsten	4.369.761	348.711	42%
Onderdeel exploitatiebijdrage BuZa	5.500.000		
Onderdeel overige subsidies	1.292.279		4%
Onderdeel huren	4.512.737		
Onderdeel exploitatiebijdrage	7.619.987		
Bijdrage OCW	12.132.724	473.151	53%
Eigen inkomsten + Bijdrage OCW	23.294.764	821.862	100%

Bij het toerekenen van het exploitatieresultaat naar het eigen vermogen en het bestemmingsfonds OCW beschouwen we de voor het Tropenmuseum bijdrage niet als OCW subsidie.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Afgegeven ten behoeve van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Aan: Raad van Toezicht Stichting Nationaal Museum van Wereldculturen

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening over 2014 van Stichting Nationaal Museum van Wereldculturen te Leiden gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en de exploitatierekening over 2014 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directie van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag in overeenstemming met Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016. De directie is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. De directie is tenslotte verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als zij noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Cultuursubsidies instellingen 2013-2016 en het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door de directie van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Nationaal Museum van Wereldculturen per 31 december 2014 en van het resultaat over 2014 in overeenstemming met het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016 en de bepalingen van en krachtens de WNT.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2014 voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals die in de subsidiebeschikking en het Controleprotocol Cultuursubsidies 2013-2016.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW en het Handboek verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016 is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Den Haag, 29 april 2015

KPMG Accountants N.V.

W.A. Touw RA

BIJLAGEN

Bijlage 1: Activiteit en bereik

Nationaal Museum van Wereldculturen	2014	Activiteitenplan	2013
Totaal aantal bezoeken per jaar	378.243	n.v.t.	366.368
- waarvan betalend	344.391	n.v.t.	330.865
- waarvan aantal bezoekers primair onderwijs	26.722	n.v.t.	23.351
- waarvan aantal bezoekers voortgezet onderwijs	23.788	n.v.t.	25.757
Aantal unieke websitebezoekers	731.074	n.v.t.	627.649
Registratiegraad >95%	Nee	n.v.t.	Ja
Collectieplan up-to-date	Ja	n.v.t.	Ja
Veiligheidsplan up-to-date	Ja	n.v.t.	Nee

Voor het Nationaal Museum van Wereldculturen is voor 2014 geen activiteitenplan beschikbaar. De in de kolom 2013 genoemde vergelijkende cijfers zijn samengesteld uit de separate cijfers van de 3 locaties.

Voor het bepalen van de registratiegraad van de voormalige Afrika Museum collectie is de wijze van telling van het vrml. Museum Volkenkunde gehanteerd, waardoor de registratiegraad in 2014 daalt naar 93% (in 2013 > 95%).

De registratiegraad voor het gehele NMVW collectie is 97% voor de materiële collectie en 74% voor de fotocollectie.

Hieronder worden de gegevens per locatie vermeld.

Volkenkunde Leiden	2014	Activiteitenplan	2013
Totaal aantal bezoeken per jaar	162.247	120.000	130.146
- waarvan betalend	148.754	niet begroot	117.624
- waarvan aantal bezoekers primair onderwijs	8.972	7.500 (2016)	5.485
- waarvan aantal bezoekers voortgezet onderwijs	3.498	6.500 (2016)	4.275
Aantal unieke websitebezoekers	255.686	Verhogen t.o.v. 2009-2012	211.834
Registratiegraad >95%	Ja	Beschikbaar	Ja
Collectieplan up-to-date	Ja	beschikbaar	Ja
Veiligheidsplan up-to-date	Ja	beschikbaar	Ja

Afrika Museum Berg en Dal	2014	Activiteitenplan	2013
Totaal aantal bezoeken per jaar	61.032	70.000	62.587
- waarvan betalend	55.270	niet begroot	57.008
- waarvan aantal bezoekers primair onderwijs	6.025	8.500 (2016)	3.880
- waarvan aantal bezoekers voortgezet onderwijs	4.940	7.000 (2016)	4.724
Aantal unieke websitebezoekers	106.036	verhogen t.o.v. 2009-2012	95.199
Registratiegraad >95%	Nee	Ja	Ja
Collectieplan up-to-date	Ja	Ja	Ja
Veiligheidsplan up-to-date	Ja	Ja	Ja

Voor het bepalen van de registratiegraad van de voormalige Afrika Museum collectie is de wijze van telling van het vrml. Museum Volkenkunde gehanteerd, waardoor de registratiegraad in 2014 daalt naar 93% (in 2013 > 95%).

Tropenmuseum Amsterdam*	2014	Activiteitenplan	2013
Totaal aantal bezoeken per jaar	154.964	n.v.t.	173.635
- waarvan betalend	140.367	n.v.t.	156.233
- waarvan aantal bezoekers primair onderwijs (incl. Tropenmuseum Junior)	11.725	n.v.t.	13.986
- waarvan aantal bezoekers voortgezet onderwijs (incl. Tropenmuseum Junior)	15.350	n.v.t.	16.758
Aantal unieke websitebezoekers	369.352	n.v.t.	320.616
Registratiegraad >95%	Nee	n.v.t.	Ja
Collectieplan up-to-date	Ja	n.v.t.	Ja
Veiligheidsplan up-to-date	Nee	n.v.t.	Nee

*voor het Tropenmuseum zijn met OCW voor 2014 geen prestatieafspraken gemaakt.

Voor het bepalen van de registratiegraad van de voormalige Afrika Museum collectie is de wijze van telling van het vrml. Museum Volkenkunde gehanteerd, waardoor de registratiegraad in 2014 daalt naar 93% (in 2013 > 95%).

De registratiegraad van de voormalige KIT-collectie is 98% voor de materiële collectie en 73% voor de fotocollectie.